

ΕΤΟΣ Β'. ΦΥΛΛΑΔ. 69. ✻ 1 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1867.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΜΗΝΩΝ. ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ.

Ὁ μὴν οὗτος ἐπεκλήθη Αὐγουστος διότι κατ' αὐτὸν ὁ αὐτοκράτωρ Αὐγουστος ἔτρε πολλάκις εὖνουν τὴν τύχην εἰς τὰς μάχας. Ἀρχαιότερον ἐκαλεῖτο Sextilis δηλαδή ἕκτος, διότι τότε ὁ ἐνιαυτός συνέκειτο ἐκ δέκα μηνῶν, ὥστε ὁ ὄγδοος ἤδη αὐγουστος τότε ἦτο ἕκτος. Παρ' Ἕλλησιν ἐκαλεῖτο Μεταγειτωνίων, καὶ κατ' αὐτὸν ἐτελοῦντο τὰ Νέμεια, ἀγῶνες πρὸς τιμὴν τοῦ φονεύσαντος τὸν Νευαῖον λέοντα Ἰρακλέους. Ὁ μὴν οὗτος εἶναι ἀφθονος εἰς ὀπώρας. Κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον τίθεται εἰς τὰς ἀποθήκας ὁ σίτος, ὁ πλοῦτος οὗτος τοῦ ἀνθρώπου, ὅστις ἐνεπιστεύθη ὑπὸ τῆς θείας Προνοίας μετὰ τοῦ πυρός εἰς τὸν ἀνθρώπον διὰ νὰ ἀσφαλίσῃ αὐτῷ τὸ σκῆπτρον τῆς γῆς. Τρώντι μετὰ τοῦ σίτου καὶ τοῦ πυρός δύναται ὁ ἀνθρώπος νὰ περιφρονήσῃ ὅλα τὰ ἄλλα ἀγαθὰ, ὡς δύναται ἐπίσης νὰ τὰ ἀπολαύσῃ δι' αὐτοῦ. Διηγοῦνται ὅτι Ἄραψ τις πλανηθεὶς εἰς δάσος ἦτο νῆστις πρὸ δύο ἡμερῶν καὶ ἐκινδύνευε νὰ ἀποθάνῃ. Διερχόμενος πλησίον φρέατος βλέπει ἐπὶ τῆς ἄμμου σάκκον δερμάτινον. Τὸν δράττει ἀνακράζων — « Εὐ-

λογητός ὁ Θεός! νομίζω ὅτι εἶναι ἄλευρον.» Σπεύδει νὰ τὸν ἀνοίξῃ, ἀλλ' ἰδὼν τὸ περιεχόμενον ἀνακράζει — « Πόσον εἶμαι δυστυχής! εἶναι κόνις χρυσοῦ.» Τὸν μῆνα τοῦτον ἀνθεὶ ὁ βασιλεὺς τῶν ἀνθέων τὸ κρίνον, ὅπερ ἄλλοτε ἐκόσμηε τοὺς βωμοὺς τοῦ Θεοῦ τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ἔστρεπε τὸ μέτωπον τοῦ Σολομῶντος.

Ἐκαστος μὴν εἶχε καὶ συμβολικὴν τινα εἰκόνα. Τὸν Αὐγουστον ἄλλοι μὲν παριστῶσιν εἰκονίζοντες νέαν κόρην ἀνεσηκωμένην ἔχουσαν τὴν ποδιάν καὶ πλήρη σταφυλῶν, νέον δὲ παρ' αὐτῇ πορευόμενον, ἄδοντα καὶ κρατοῦντα δρέπανον μικρὸν εἰς τὴν χεῖρα. Ἄλλοι δὲ εἰκονίζουσι νέον ζωηρόν, κρατοῦντα δαυλὸν φλογερόν, τὸν ὁποῖον νεαρὰ κόρη ἀτενίζει ἰταμῶς. Ἡ παράστασις αὕτη σημαίνει ἴσως ὅτι ὁ Ἥλιος εὐρίσκειται κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον εἰς τὸν ἀστερισμὸν τῆς Παρθένου.

Οὐδὲν ἄλλο ἀξιοσημείωτον ἔχει ὁ μὴν οὗτος εἰμὴ τὴν κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας κίνησιν τοῦ ἐξοχικοῦ λαοῦ πρὸς προετοιμασίαν τοῦ τρυγητοῦ, τὴν ὁποίαν, ὡς στενωῶς συνδεομένην μετὰ τῶν πρώτων ἡμερῶν τοῦ Σεπτεμβρίου, ἐπιφυλασσόμεθα νὰ περιγράψωμεν προσεχῶς εἰς τὴν ἰστορίαν τοῦ ἐπομένου μηνός.

Η ΚΑΜΗΛΟΠΑΡΔΑΛΙΣ.

Εἰς τὸν Κ. Λεβαγιάν ὀφείλομεν τὰς πρώτας περὶ τῆς καμηλοπαρδάλεως ἀκριβεῖς γνώσεις.

Ποῖαι παραφοραὶ χωρᾶς ὅταν ἡ πρώτη καμηλοπαρδάλις ἐπεσεν ὑπὸ τὰ κτυπήματα τοῦ πυροβόλου του!

«Κόποι, κούρσι, ἀνάγκαι σκληραὶ, περὶ μέλλοντος ἀβεβαιότητος, ἀηδία ἐνίοτε τοῦ παρελθόντος, τὰ πάντα ἐξηφανίσθησαν, τὰ πάντα ἀπέπτυσαν ἐν τῇ θείᾳ τῆς

νεάς ταύτης βορᾶς· δὲν ἠδυνάμην νὰ χορτάσω βλέπων αὐτὴν, ἐμέτρων τὸ ὑπερμετρον ὕψος. Μετέφερον μετ' ἐκπλήξεως τὰ βλέμματά μου ἀπὸ τοῦ φονευθέντος ζώου εἰς τὸ φονεῦσαν ὄργανον. Ἐκραζον, ἐκάλουν ἀλληλοδιαδόχως ὄλους τοὺς ἀνθρώπους μου· καὶ μολονότι ἕκαστος αὐτῶν ἠδύνατο νὰ πράξῃ τὸ αὐτὸ, μολονότι ἐφονεύσαμεν βαρύτερα καὶ κινδυνωδέστερα ἔτι ζῶα, μολαταῦτα τοιοῦτον ζῶον πρώτος ἐγὼ ἐφόνευσά· ἐμελλὰ νὰ πλουτίσω τὴν φυσικὴν ἱστορίαν, ἐμελλὰ νὰ καταστρέψω τὰ μυθιστορήματα καὶ νὰ θεμελιώσω καὶ ἐγὼ μίαν ἀλήθειαν.»

Ἡ καμηλοπαρδάλις ἐκεῖνη εἶχε χηλὴν εἰς τὴν ἄκραν τῶν ὀπτεωδῶν παρεκτάσεων 16 ποδῶν καὶ 4 δακτύλων. Οἱ ἄρρες ἔχουσι γενικῶς 5 μέτρων μέχρι 5μ, 33· αἱ θήλειαι, 4μ, 33 μέχρι 4μ, 66. Τρέφονται μὲ φύλλα δένδρων, ἰδίως τῶν ἀ-

κακιῶν, καθὼς καὶ μὲ χόρτον τῶν λειμῶνων τὸν ὁποῖον δύνανται νὰ βοσκήσωσι χωρὶς νὰ γονυπετήσωσι, μολονότι ἐρρέθη περὶ αὐτῶν τὸ ἐναντίον. Ἀλλὰ κατακλίνονται συχνάκις, εἴτε διὰ νὰ ἀναμασήσωσιν εἴτε διὰ νὰ κοιμηθῶσιν ἐκ τούτου, ὑπερμεγέθεις τύλοι εἰς τὸ στέρνον καὶ γόνατα μὲ κύκλους.

Τὰ ζῶα ταῦτα εἶναι εἰρηνικά καὶ δειλά. Ἐνώπιον κινδύνου τὸ πρῶτον αὐτῶν

κίνημα εἶναι νὰ φύγῃσι. Τρέχουσι ταχέως· καλὸς ἵππος δυσκόλως τὰ φθάνει. Ἀλλὰ τί μοναδικὸν βᾶδισμα! Ἡ κεφαλὴ, διαπερασμένη εἰς τὸ ἄκρον λαιμοῦ μακροῦ ὅστις κινεῖται μονοκόκκαλος μεταξὺ τῶν δύο ὤμων, ταλαντεύεται ἀκαταπαύστως ἐκ τῶν ἐμπροσθεν εἰς τὰ ὀπισθεν, καὶ δύνανται τις νὰ εἴπῃ ὅτι τὸ ζῶον χωλαίνει. Ὅταν ἡ καμηλοπαρδάλις ἴσταται καὶ τὴν βλέπει τις κατὰ μέτωπον, ἐπειδὴ τὸ ἐμπρόσθιον μέρος τοῦ σώματος εἶναι πλατύτερον τοῦ ὀπισθίου, νομίζει ὅτι ἔχει ἐνώπιόν του κορμὸν δένδρου ξηρὸν ὄρθιον.

Μολονότι αἱ καμηλοπαρδάλις φεύγουσι τὸν κίνδυνον, ἐν τούτοις δὲν θὰ ἦτο ἀκριβὲς εἰς ἐλέγμον ὅτι δὲν ἀνθίστανται ποσῶς ὅταν ἡ φυγὴ καθίσταται ἀδύνατος. Ἡ ἀληθεὶς τὰ μέσα τῆς ὑπερασπίσεώς των εἶναι μικροῦ λόγου ἄξι· αἱ μετωπικαὶ προεξοχαί των, αἰτίνες δὲν εἶναι οὔτε ἐκ

κεράτων, οὔτε ἐκ ξύλων, δὲν φαίνεται νὰ τὰς βοηθῶσι κατ' οὐδέν. Ὁ Λεβαγιάν δὲν τὰς εἶδε ποτὲ μεταχειριζομένας τὰς προεξοχὰς ταύτας κατὰ τῶν κυνῶν· ἀλλὰ ταῖς μένουσιν οἱ πόδες τοὺς ὁποῖους μεταχειρίζονται ἀνδρείως· τὰ ὀπίσθια των εἶναι τοσοῦτον ἐλαφρὰ καὶ οἱ λακτισμοὶ των τοσοῦτον ταχεῖς, ὥστε τὸ ὄμμα ἀδυνατεῖ νὰ τοὺς ἀκολουθήσῃ, καὶ τὸ μέσον τοῦτο ἐπιτυγχάνει ἐντελῶς καὶ κατ' αὐτοῦ τοῦ λέοντος.

Εἰς Ναμακῶος ἦλθεν ἡμέραν τινὰ ἐν πάσῃ σπουδῇ νὰ ἀναγγεῖλῃ εἰς τὸν Λεβαγιάν ὅτι παρετήρησεν εἰς τὰ περίξ καμηλοπαρδάλιν πλησίον ἀκακίας τῆς ὁποίας ἔτρωγε τὰ φύλλα.

« Ἀμέσως, περιχορῆς, ἐπήδησα ἐπὶ ἐνόος τῶν ἵππων μου, ἀνεβίβασα τὸν Βέμφρον ἐπὶ ἐτέρου, καὶ ἀκολουθούμενος ἀπὸ τοὺς κύνας μου, ἐπέταξα πρὸς τὴν ὑποδειχθεῖσαν ἀκακίαν. Ἡ καμηλοπαρδάλις δὲν ἦτο πλέον ἐκεῖ. Τὴν εἶδομεν διασχίζουσαν τὴν πεδιάδα πρὸς τὴν δυτικὴν πλευρὰν, καὶ ἐκεντήσαμεν τοὺς ἵππους διὰ νὰ τὴν φθάσωμεν. Ἦρχισε κάλπασμα ἐλαφρότατον, χωρὶς ἐν τούτοις νὰ σπεύσῃ τὸ βῆμα. Ἐκάλπαζομεν κατόπιν αὐτῆς, καὶ ἐκ διαλειμμάτων ἐρρίπτομεν κατ' αὐτῆς μερικὰς σφαιροβολὰς· ἀλλ' ἀνεπαισθήτως τοσοῦτον ἀπεμακρύνθη ἀφ' ἡμῶν, ὥστε ἀφοῦ τὴν ἐκυνηγήσαμεν ἐπὶ τρεῖς ὥρας, ἀναγκασθέντες νὰ σταματήσωμεν διότι οἱ ἵπποι μας ἔχασαν τὴν ἀναπνοὴν των, τὴν ἔχασαμεν ἀπὸ τὰ βλέμματά.»

Τοῦτο δύναται νὰ δώσῃ ἰδέαν τινὰ τῆς ταχύτητος τῆς καμηλοπαρδάλεως.

Ἄλλη περίστασις παρουσιάσθη τὴν ἐπιούσαν ὑπὸ τὴν μορφήν πέντε καμηλοπαρδάλεων τὰς ὁποίας ἐκυνήγησαν μεταίως ὅλην τὴν ἡμέραν καὶ αἰτίνες διέφυγον ἐπελούσης τῆς νυκτός.

Τέλος ἡ ἀκόλουθος ἡμέρα ὑπῆρξε μίαν εὐτυχεστέραν τῆς ζωῆς τοῦ Λεβαγιάν.

« Ἦρχισα τὴν θήραν ἅμα τῇ ἀνατολῇ τοῦ ἡλίου, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι νὰ εὕρω θήρεμα τι διὰ τὰς προμηθείας μου. Μετὰ πορείαν ὠρῶν τινῶν ἀνεκαλύψαμεν εἰς τὴν περιστροφὴν λόφου τινός ἐπτά καμηλοπαρδάλις, τὰς ὁποίας ἀμέσως προσέβαλεν ἡ συνοδία μου. Ἐξ αὐτῶν ἔξ ἔφυγον ὁμοῦ ἡ ἐβδόμη, ἀποχωρηθεῖσα ὑπὸ τῶν κυνῶν μου, ἀπεμακρύνθη ἐξ ἄλλου μέρους.

« Ὁ Βέμφρος, κατ' αὐτὴν τὴν στιγμὴν ὤδευε πεζός, καὶ ἐκράτει τὸν ἵππον ἐκ τοῦ χαλινοῦ. Ἀλλ' εἰς μίαν ὀφθαλμοβολὴν ἵππευσε καὶ ἐτρέπη εἰς καταδίωξιν τῶν ἔξ πρώτων. Ἐγὼ, ἠκολούθησα τὴν ἄλλην ἀπὸ ῥυτῆρος· ἀλλὰ μὲ ὄλας τὰς προσπαθείας τοῦ ἵππου μου, τοσοῦτον ἐκέρδισε διάστημα, ὥστε στρέφουσα γεώλοφόν τινα, ἐγάθη ἀπὸ τὰ βλέμματά μου, καὶ περητήθη τῆς καταδίωξεως.

« Ἐν τούτοις οἱ κύνες μου δὲν ἤρρησαν νὰ τὴν φθάσωσι. Μετ' ὀλίγον μάλιστα προσήγγισαν αὐτὴν τοσοῦτον ὥστε ἠνχηκάσθη νὰ σταθῇ διὰ νὰ ὑπερασπισθῇ. Ἐκ τοῦ μέρους ὅπου εὐρισκόμην, τοὺς ἤκουα ὑλακτοῦντας μὲ ὄλας τῶν τὰς δυνάμεις· καὶ ἐπειδὴ αἱ ὑλακαὶ ἐκεῖναι μοὶ ἐφαίνοντο ὅτι ἤρχοντο ἐκ τοῦ αὐτοῦ μέρους πάντοτε, ἐσυμπέρανα ὅτι τὸ ζῶον ἦτο στενοχωρημένον παρ' αὐτῶν εἰς μέρος τι, καὶ ἀμέσως ἐκάλπασα πρὸς αὐτό.

« Τῶνόντι, μόλις ἔστρεψα τὸν γεώλορον, καὶ τὸ εἶδον περικυκλωμένον ἀπὸ τοὺς κύνας, καὶ προσπαθοῦν, διὰ δυνατῶν λακτισμάτων, νὰ τοὺς ἀπομακρύνῃ. Ἀφίππευσα καὶ διὰ μιᾶς βολῆς τῆς καρδίνας τὸ ἀνέτρεψα.

« Εὐφρανθεὶς διὰ τὴν νίκημον, ἐπανερχομαι ὅθεν ἦλθα, διὰ νὰ καλέσω πλησίον μου τοὺς ἀνθρώπους μου καὶ νὰ τοῖς εἴπω νὰ ἐκδείρωσι τὸ ζῶον καὶ νὰ τὸ τέμωσιν εἰς τεμάχια. Ἐνῶ ἀνεζήτουν διὰ τῶν βλεμμάτων, εἶδον τὸν Κλάας Βάρτερ, ὅστις μὲ ὕψος πολὺ ἐσπευσμένον μοὶ ἐκάμνε νεύματα τὰ ὁποῖα κατ' ἀρχὰς δὲν ἐνόησα. Ἀλλὰ, στρέψας τὰ βλέμματά μου πρὸς τὸ μέρος τὸ ὁποῖον ὑπεδείκνυε διὰ τῆς χειρός, εἶδον μετ' ἐκπλήξεως καμηλοπαρδάλιν σταθεῖσαν ὑπὸ μέγα ἐβενόδενδρον καὶ τοὺς κύνας μου ἐπιτιθεμένους κατ' αὐτῆς. Ἐνόησα ὅτι ἦτο ἄλλη, καὶ ἔδραμον πρὸς αὐτήν. Ἀλλ' ἦτο ἡ προηγούμενη, ἥτις καθ' ἡν στιγμὴν ἠτοίμαζον νὰ ρίψω τὴν δευτέραν βολὴν μου ἐπεσε νεκρὰ, καὶ ἥτις μετὰ τὴν ἀναχώρησίν μου ἠγέρθη.»

Τὸ μέγα ἐκεῖνο θήρεμα ἤρχετο ἐν καιρῷ· οἱ ὑπηρέται τοῦ ἡμετέρου ὀδοιπόρου ἀπέθνησκον ὑπὸ πείνης. Διεμερίσαντο λοιπὸν τὸ ζῶον, φυλάξαντες τεμάχιά τινα διὰ τὸν κύριον ὅστις τὰ ἐφαγεν ὀπτά καὶ τὰ εὖρε νοστιμώτατα. Τὰ προκνήμια τε-

θέντα επί της πυρᾶς παρέσχόν μυελόν λευκόν και στερεόν ὡς τὸ πάχος τοῦ προβάτου, και ὁστις ἦτο ὀρεκτικώτατος. « Οὐδέποτε ἐγένεθην ὠραιότερον, και ἐλυπούμην πολὺ διότι δὲν εἶχα ἄρτον διὰ νὰ κάμω φρυγανιάς. Ἐχυσα ἐν τούτοις ἀρκετὴν ποσότητα, διὰ τῆς ὁποίας ἐπλήρωσα τὴν κύστιν τῆς καμηλοπαρδάλεως, και ἡ προμηθεῖα αὕτη μοὶ ἐχρησίμευσεν ἐπὶ ἀρκετὸν χρόνον εἰς τὸ νὰ ψήνω λεπτά τεμάχια τοῦ ἰδίου ζώου. »

Ἄλλ' αἰ ὑλικάι ἀνάγκαι δὲν ἠδύναντο νὰ κάμωσι τὸν Λεβαγιὰν νὰ λησμονήσῃ τὰ συμφέροντα τῆς ἐπιστήμης. Θὰ εὐχαριστηθῶσιν οἱ ἀναγνώσται νὰ μάθωσι πῶς κατώρθωσε νὰ παρασκευάσῃ ἐν τινὶ ἐρήμῳ τῆς Ἀφρικῆς τὸ δέριμα τοῦ γιγαντώδους ζώου.

« Ὁ Κλάας, γράφει, — ἦτο δὲ οὗτος ὁ παντοπράκτης του, — ἐκαθάρισε και ἐπέδωκε χῶρόν τινα εἴκοσι περίπου τετραγωνικῶν ποδῶν. Ἐτάνυσσε τὸ δέριμα, θέσας κάτωθεν τὸ τριχῶτόν μέρος, και εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν τὸ ἐστερέωσαν εἰς τὰ χεῖλη διὰ μεγάλων λίθων.

« Ἐπρεπε νὰ ἀποξηράνω τὸ δέριμα τῆς καμηλοπαρδάλεως μου, νὰ ἐξατμίσω τὸ πάχος τῆς και νὰ ἐξαλείψω τέλος ὅλας τὰς αἰτίαις τῆς ζυμώσεως αἰτινες ἠδύναντο νὰ ἐπιφέρωσι σήψιν ἢ βλάβην. Ἐπ' αὐτῷ τῷ σκοπῷ διετάξα ν' ἀναφθῶσι μεγάλα πυρὰ διὰ νὰ προμηθευθῶ πολλήν στάκτην. Διεσκορπίσασα τὴν στάκτην ταύτην ἐπὶ τοῦ δέρματος, προσέχων ὥστε τοῦτο νὰ καλύπτεται ἐξίσου εἰς ὅλα τὰ μέρη. Ἐμεινεν ἐν τῷ αὐτῷ καταστάσει ὅλην τὴν νύκτα· φοβηθεὶς δὲ μήπως ὑαῖνά τις, βοηθημένη ἀπὸ τὸ σκότος, ἐλθῇ και τὸ καταφάγῃ, ἔστησα τὴν σκηνήν μου πλησιέστατα τοῦ θησαυροῦ μου.

« Διὰ τὴν ἀνατομίαν τῆς κεφαλῆς και τῶν χηλῶν ἐδαπάνησα ὅλην τὴν ἐπιούσαν ἡμέραν, ἐπειδὴ δὲν ἠδυνήθην οὔτε ἠθέλησα νὰ προσλάβω ὡς βοηθὸν εἰμὴ μόνον τὸν Κλάας. Διὰ τὰς χηλὰς ἐχρειάσθη πολὺς κόπος, ἀλλ' ὄχι και διὰ τὴν κεφαλὴν. Ὅσον ἀφορᾷ ταύτην, κατ' ἀρχὰς ἤρχισα μὲν νὰ ἀφαιροῦμαι τὸ δέριμα τῶν γνάθων και τῶν παρεῶν, και ἔπειτα νὰ ἀφαιροῦμαι τὰς σάρκας τὰς ὑπαρχούσας κάτωθεν, ὑποκαθιστώντες στυπεῖα διὰ νὰ ἀντικαταστήσωμαι και διατηρήσωμαι τὸ σχῆμα.

Τὰ αὐτὰ ἐπράξαμεν και διὰ τοὺς ὀφθαλμούς. Ἀφοῦ ἀπέσπασα τὸν βολβὸν τοῦ ὀφθαλμοῦ και ἐξηράναμεν τὴν κόγχην διὰ στάκτης θερμῆς, ἐπλήρωσα ὁμοίως τὴν κοιλότητα ταύτην διὰ στυπεῖου, ἵνα κρατήσω ἀνοικτὰ τὰ βλέφαρα.

« Ἡ δυσκολωτέρα ἐργασία ἦτο ἡ ἐξαγωγή τοῦ ἐγκεφάλου (ἡ καμηλοπαρδάλις ἔχει πολὺν ἐγκέφαλον), και κατὰ τοσοῦτον μᾶλλον ἐδυσκολεύθη καθ' ὅσον δὲν ἠθέλησα νὰ κάμω οὔτε ἐντομὴν οὔτε θλάσιν. Τέλος ἐπενόησα νὰ τὸν ἐμβάψω και οὕτως εἶπεν νὰ τὸν ἀποσπογγίσω ὀλίγον κατ' ὀλίγον. Ἐξετελέεσσαμεν δὲ τοῦτο τῇ βοήθειᾳ σιδηροσύρματος, εἰς τὴν ἄκρην τοῦ ὁποίου προσέδεσα τρίχας ἀποσπάσας αὐτὰς ἀπὸ τὸ κρῶς (1) τῶν Ὀστεινῶν μου, και ὅπερ, μεταβληθὲν οὕτω εἰς χρωστήρα, εἰσήχθη εἰς τὸν ὀστεὸν νάρθηκα τοῦ κρανίου. Κενωθέντος τοῦ κρανίου, ἐπέπλησα αὐτὸ διὰ στάκτης θερμῆς. Διὰ τὸ ἐμπρόσθιον δὲ μέρος τῆς κεφαλῆς, ἦτοι ἀπὸ τῶν βωθῶνων μέχρι τῶν ὀστεῶδων ἐπιφύσεων αἰτινες σχηματίζουσιν εἰς τὸ ζῶον εἶδη κεράτων, οὐδεμίαν εἶχον νὰ πράξω ἐργασίαν· διότι ὡς μὴ ἔχον σάρκας, ἦρκει νὰ τὸ ξηράνωμεν.

« Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἀνεβένουν τὴν στάκτην ἐπὶ τοῦ δέρματος. Διετήρησα μάλιστα ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας κατὰ συνέχειαν μέγιστα πυρὰ, μόνον και μόνον διὰ νὰ ἔχω στάκτην. Ἡ στάκτη ἐνῆργει διττῶς ἕνεκα τῆς ξηραντικῆς και καλιακῆς ιδιότητός της, διὰ τοῦ μέσου δὲ τούτου ἐπέτυχεν ἐντελῶς. »

Τὸ δέριμα ἐκείνο μετεφέρθη εἰς τὴν Εὐρώπην και ὁ Λεβαγιὰν ἐκφράζει πῶς τὴν λύπην του διότι δὲν εἶχεν ὀλόκληρον δωματίον ἀρκετὰ ὑψιλὸν διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ στήσῃ τὸ ζῶον.

Ἀς μεταφερθῶμεν ἤδη εἰς τὴν ἄλλην ἐσχατιὰν τῆς Ἀφρικῆς, εἰς τὴν Νουβίαν.

Πέντε ἢ ἕξι ἄνδρες, ἰππεύοντες ἵππους καλοὺς, εἰσδύουσιν εἰς τὴν ἔρημον συνεπιφέροντες καμήλους φορτωμένους μὲ ὕδωρ και ἄλλας προμηθείας. Ἄμα παρετήρησαν τὸ θῆρεμα τῶν, χωρίζονται, και ἐκφέροντες μεγάλας κραυγὰς διὰ νὰ τὸ τρομάξωσι τὸ διώκουσιν εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἐμβῇ εἰς μέρος δασῶδες. Τὸ ζῶον ἐλ-

(1) Φόρεμα τῶν Ὀστεινῶν ἐκ φυσικῆς περιβί-

πίζον νὰ τοὺς διαφύγῃ, δὲν ἀργεῖ νὰ πέσῃ εἰς τὴν παγίδα. Εἰσδύει μεταξύ τῶν δένδρων, ζητεῖ τὸ πυκνότερον μέρος τοῦ δάσους, ἀλλ' οἱ θάμνοι και οἱ κλάδοι βραδύνουσι τὴν πορείαν του, και οἱ θηρευταὶ τὸ πλησιάζουσιν. Ὡς ἐὰν δὲν ἤρουν δὲ τὰ φυσικὰ ἐκείνα ἐμπόδια, τείνουσι σχεδὸν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τὴν ὁποίαν διαβαίνει ἡ καμηλοπαρδάλις. Πίπτει. Τῇ ἐμβύλλουσι χαλινόν. Ἐὰν ἀρνῆται νὰ περιπατήσῃ, τὴν φωνεύουσιν, διὰ νὰ λάβωσι τοῦλάχιστον τὸ δέριμα. Τοῦτο εἶναι ἐσχάτον μέτρον εἰς τὸ ὅποιον δὲν καταφεύγουσι διὰ τὰς νέας καμηλοπαρδάλεις, διότι αὐταὶ μᾶλλον πειθήνιοι τῶν γεροντοτέρων, ἀκολουθοῦσι τοὺς θηρευτάς, οἵτινες τὰς πωλοῦσιν εἰς τὰς γειτονικάς πόλεις.

Ἄλλ' ἡ καμηλοπαρδάλις ἔχει ἄλλους ἐχθροὺς παρὰ τὸν ἄνθρωπον. Εἰς τὸν τοῦ ἀνθρώπου ἔχει τὸν λέοντα. Ἐὰν ἡ καμηλοπαρδάλις ἦναι ἰσχυρὰ ἐπιτυχῶς ἐνίοτε νὰ τὸν διαφύγῃ. Ὄδοιπόρος τις διεγείρει ὅτι εἶδε καμηλοπαρδάλεις τῶν ὁποίων οἱ ὅμοιοι, ἠλκωμένοι ἀπὸ πληγῆς, ἐμαρτύρουσαν ἀναμφισβητήτως ὅτι ἐβιάσταν ἐπὶ τῆς βίβλου τῶν τῶν μονάρχων τῶν παλαιῶν και ὅτι ἀνεδείχθησαν νικητρίαι κατὰ τὴν πάλιν.

Τῶντι ἐπὶ τῆς βίβλου τῆς καμηλοπαρδάλεως ζήτησεν νὰ πηδήσῃ ὁ λέων βουθίζων τοὺς αἰχμηροὺς ὄνυχάς του εἰς τοὺς δύο ὄμους, κατακόπτει διὰ τῶν ὀδόντων μέχρι τῶν σπονδύλων τοῦ τραχήλου. Τότε τὰ δύο ζῶα πίπτουσιν ὁμοῦ, και συχνάκις ὁ λέων σπρεβλοῦται ἐν τῇ πτώσει.

Δυνατὸν μάλιστα νὰ πάθῃ και χειρότερον.

Νέος τις ἄγριος (τοῦτο συνέβη εἰς τὴν αὐστραλιανὴν Ἀμερικὴν), ἐπιστρέφων εἰς τὴν ὀρδὴν του, ἐστάθη πλησίον πηγῆς διὰ νὰ δροσισθῇ· ἔπειτα, κατακλιθεὶς ἐπὶ τῆς ὄχθης, ἐκοιμήθη. Αφυπνίσας ὡς ἐκ τῶν φλογερῶν ακτίνων τοῦ ἡλίου, εἶδε διὰ μέσου βράτου καμηλοπαρδάλιν τρώγουσαν φύλλα ἀκακίας, και, μέτρα τινὰ μακρότερον, λέοντα, ἀκίνητον, ἐπορθαλμῶντα τὴν καμηλοπαρδάλιν και ἔτοιμον νὰ ἀρμήσῃ κατ' αὐτῆς. Τῶντι ὁ λέων ἔωρμησε, και διὰ πηδήματος γιγαντώδους ἐπήδησε πρὸς τὴν κεφαλὴν τοῦ ζώου, τὸ ὅποιον ἔκαμε κίνημα τι αἰφνίδιον εἰς τὰ πλάγια, τόσον ἐπιτυχῶς ὥστε ὁ λέων ἐπέσειν ὕπτιος

ἐν τῷ μέτῳ τῆς ἀκκνωδούς βράτου. Πάρκρυτα ἢ καμηλοπαρδάλις φεύγει δρομαίως και ὁ μαῦρος σπεύδει νὰ τὴν μιμηθῇ, μὴ ἀμφισβῆλλον ὅτι μετ' ὀλίγον ὁ λέων θὰ ἐγερθῇ. Μετὰ τινὰς ἡμέρας εἶδον ἀετοὺς στρεφομένους ἀνωθεν τῆς ἀκακίας. Ἀνεζήτησαν και εὔρον τὸ πτώμα λέοντος ἐκτάδην ἐπὶ στρωμνῆς ἀκκνωθῶν. Α. Γ. Σ.

Ο ΟΥΡΑΝΟΣ ΚΑΙ Η ΓΗ.

ΛΟΓΟΙ ΒΥΡΩΝΟΣ.

ΠΡΟΣΩΠΑ.

Ἄγγελοι. Σχημάτις.— Ἀζαζιήλ.— Παραήλ. Ἀνθρώποι. Νῶε.— Ἰζδ.— Σήμ.— Ἰαφῆθ, υἱοὶ τοῦ Νῶε. Ἰουδαῖοι. Ἀνάχ.— Ἀλιεμαχ.— Χερὲς πνευμάτων τῆς γῆς.— Χερὲς θνητῶν.

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ.

Χώρα δασώδης και ὄρεινὴ πλησίον τοῦ ὄρους Ἀραράτ.— Μεσοποταμίαν.

ΑΝΑΧ, ΑΟΙΒΑΜΑΧ.

ΑΝΑΧ. Ὁ πατὴρ μας κοιμᾶται. Ἴδοι' ἡ ὦρα καθ' ἣν οἱ ἀγαπῶντές μας καταβαίνουσι κατὰ πᾶσαν νύκτα διὰ μέσου τῶν σκοτεινῶν νεφελῶν, αἰτινες καλύπτουσι τὸ ὄρος Ἀραράτ. Πῶς πάλλει ἡ καρδιά μου!

ΑΟΙΒΑΜΑΧ. Ἀς ἀρχίσωμεν τὴν προσευχὴν μας.

ΑΝΑΧ. Οἱ ἄστρες δὲν λάμπουσι πλέον· τρέμω.

ΑΟΙΒΑΜΑΧ. Κ' ἐγὼ ἐπίσης· ἀλλ' ὄχι ἀπὸ φόβον· φοβοῦμαι μόνον τὴν ἀπουσίαν των.

ΑΝΑΧ. Ἀδελφὴ μου, ἀν και ἀγαπῶ τὸν Ἀζαζιήλ περισσότερο ἢ . . . Ὡ! πολὺ περισσότερο! Τί λέγω, ἡ καρδιά μου ἐγίνειν ἀσεβής.

ΑΟΙΒΑΜΑΧ. Καὶ εἶναι ἀσεβεία ν' ἀγαπᾷ τις οὐράνια πλάσματα;

ΑΝΑΧ. Ἀλλὰ, Ἀλιεμαχ, ἀγαπῶ τὸν Θεὸν ὀλιγότερον ἀπ' ὅτου ὁ ἄγγελός του με ἀγαπᾷ. Τοῦτο δὲν μοὶ φαίνεται καλόν· κίτοι δὲ δὲν διανοοῦμαι νὰ πρά-

ξω τι κακόν, όμως αισθάνομαι μυρίους φόβους, οὐς τὸ καλὸν δὲν δύναται νὰ προξενῆ.

ΑΟΙΒΑΜΑΧ. Τότε ἐνώθητι μέ τι γήϊνον πλάσμα, ἐργάζου καὶ κλώθε. Ὁ Ἰάφεθ σ' ἀγαπᾷ πρὸ πολλοῦ· γενοῦ σύζυγός του, καὶ δὸς τὸ φῶς εἰς ὄντα ἀργιλώδη.

ΑΝΑΧ. Καὶ θνητὸς ἐὰν ἦτο ὁ Ἀζαζιήλ δὲν θὰ τὸν ἠγάπων ὀλιγώτερον· καὶ χαίρω ὅτι δὲν ἔχει οὕτω, διότι δὲν θ' ἀναγκασθῶ ποσῶς νὰ ἐπιζήσω κατόπιν αὐτοῦ· καὶ ὅταν σκέπτομαι ὅτι ἡμέραν τινὰ, ἰπτάμενος ὡς ἀθάνατος, ὀφείλει νὰ ἀποπτέυσῃ ἐπὶ τοῦ τάφου τῆς ταπεινῆς κόρης, ἥτις τὸν ἐλάτρευσε ὡς λατρεύει τὸ ὑπέρτατον Ὄν, ὁ θάνατος μοὶ φαίνεται ἥττον φοβερός. Τὸν λυποῦμαι ἐν τούτοις· ἡ λύπη του θὰ διαρκέσῃ αἰῶνας, τοιαύτη τοῦλάχιστον θὰ ἦτο ἡ ἰδική μου ἐὰν ἤμην Σεραφεῖμ, καὶ ἂν ἐπέπρωτο ν' ἀπολεσθῆ.

ΑΟΙΒΑΜΑΧ. Εἰπέ, μάλλον, ὅτι θὰ ἐκλέξῃ ἄλλην τινὰ κόρην τῆς γῆς, καὶ θὰ τὴν ἀγαπήσῃ ὡς ἠγάπα τὴν Ἀνάχ.

ΑΝΑΧ. Ἐὰν ἐγένετο οὕτω, καὶ αὕτη τὸν ἠγάπα, προτιμότερον νὰ τὸν ἤξεύρω εὐτυχῆ ἢ νὰ γίνω αὐτῷ πρόξενος ἐνὸς δακρύου.

ΑΟΙΒΑΜΑΧ. Ἐὰν ἐσκεπτόμην ὅτι οὕτω θὰ συνδύαιεν ὡς πρὸς τὸν ἔρωτα τοῦ Σαμιάζα, ἂν καὶ Σεραφεῖμ, θὰ τὸν ἀπέκρουα περιφρονητικῶς. Ἄλλ' ἂς κάμωμεν τὴν προσευχήν μας. Ἴδού ἡ ὥρα.

ΑΝΑΧ. Σεραφεῖμ! ἐκ τοῦ κόλπου τῆς σφάρας σου, ὅστις δῆποτε καὶ ἂν ἦναι ὁ ἀστὴρ ὁ περιέχων τὴν δόξαν σου· εἴτε εἰς τὰ ἀτελεύτητα βᾶθη τῶν οὐρανῶν ἀγρυπνεῖς μετὰ τῶν ἐπτὰ ἀρχαγγέλων, εἴτε διὰ τοῦ ἀπείρου διαστήματος, αἱ λαμπραὶ πτέρυγές σου ὀδηγοῦσι τοὺς κόσμους εἰς τὰ διαθήματά των, ἀκουσόν με! Ἐνθυμήσου ἐκείνην ἥτις σὲ λατρεύει! καὶ ἐνῶ αὕτη οὐδὲν εἶναι διὰ σέ, σκέφθητι ὅτι σὺ εἶσαι τὸ πᾶν δι' αὐτήν. Σὺ ἀγνοεῖς . . . καὶ εἴθε τοιαῦται λύπαι νὰ ἐπιβάλλωνται εἰς ἐμὲ μόνον! . . . Σὺ ἀγνοεῖς τὴν πικρίαν τῶν δακρύων. Ἡ αἰωνιότης συμπληροῖ τὰς ἡμέρας σου· ἡ καλλονὴ φηναρχος καὶ ἀτελεύτητος, στίλβει εἰς τοὺς ὀφθαλμούς σου· σὺ δὲν δύνασαι νὰ αισθανθῆς ὡς ἐγώ, ὅτι τοῦτο πάσχουσιν οἱ ἐρῶντες, καὶ ὀφείλεις νὰ ὁμολογήσῃς ὅτι οὐδέποτε ἐρασμιώτερον πλάσμα ἐθρή-

νησεν ἐπὶ τῆς γῆς. Σὺ διατρέχεις τὸ ἀπειρον τοῦ παντός, ἐνατενίζεις τὴν μορφήν ἐκείνου ὅστις σὲ ἔκαμε μέγαν, ὡς ἔκαμεν ἐμὲ ἐν τῶν ἐλαχίστων πλασμάτων τῆς ἐκ τῆς Ἐδέμ ἐξορισθείσης γενεᾶς· καὶ όμως, προσφιλὴς Σεραφεῖμ, ἀκουσόν με! ἐπειδὴ με ἠγάπησας καὶ δὲν ἐπιθυμῶ νὰ ἀποθάνω εἰμὴ ὅταν με λησμονήσῃς. Μέγας τῶν ἐν ἀμαρτίαις καὶ φόβοις ἀγαπώντων ὁ ἔρως. Συγχώρησόν με, ὦ Σεραφεῖμ! συγχώρησον τὰς τοιαύτας σκέψεις εἰς μίαν κόρην τοῦ Ἀδάμ, διότι τὸ στοιχεῖον ἡμῶν εἶναι ἡ ὀδύνη, ἂν καὶ ἐνίοτε ἀναμίσγνυται μετὰ τῶν ὀνείρων μας ἡ εὐδαιμονία τοῦ ἀφαιρεθέντος ἀπὸ τὰ ἡμίματᾶ ἡμῶν παραδείσου. Ἡ ὥρα ἠγγικεν. Ἐμφανίσθητι! Ἐμφανίσθητι, Σεραφεῖμ! Ἀζαζιήλ μου! ἄφες τοὺς ἀστέρας μετὰ τὸ ἴδιον αὐτῶν φῶς.

ΑΟΙΒΑΜΑΧ. Σαμιάζα! εἰς ὅποιονδήποτε μέρος εἶσαι τῶν οὐρανίων χωρῶν τῶν ὁποίων ἄρχεις . . . εἴτε καταπολεμεῖς τὰ ὑπερήφανα πνεύματα, τὰ ὁποῖα τολμῶσι νὰ διαφιλονεικῆσιν τὸ κράτος πρὸς τὸν δημιουργὸν αὐτῶν· εἴτε μετακαλεῖς ἀστέρᾶ τινὰ πλανηθέντα μετὰ τῶν διαστημάτων τῆς ἀβύσσου· εἴτε ἀξιοῖς ν' ἀναμίσγνυσαι μετὰ τῶν ἐπιγείων Χερουβείμ συμφωνίᾳ . . . Σαμιάζα, σὲ καλῶ, σὲ περιμένω, σὲ ἀγαπῶ. Πολλοὶ πιθανόν νὰ σὲ λατρεύσωσιν, ἀλλ' ὅχι ὡς ἐγώ· ἐὰν ἡ κλίσις σου σοὶ ὑπαγορεύῃ νὰ καταβῆς πρὸς ἐμὲ, κατάβηθι καὶ συμμερίσθητι τὴν τύχην μου! ἂν καὶ ἐκ χοδῆς πεπλασμένη, καὶ σὺ ἐκ φωτὸς λαμπροτέρου τῶν ἐν τοῖς ὕδασι τοῦ παραδείσου ἀνταντακλωμένων ἀκτίων τοῦ ἡλίου, ἡ ἀθανασία σου όμως δὲν δύναται νὰ ἀνταμείψῃ τὸν ἔρωτά μου δι' ἔρωτος διακαεστερού. Ὑπάρχει ἐν ἐμοὶ ἀκτίς ἥτις χωρὶς νὰ λάμπῃ, φλέγεται, τὸ αἰσθάνομαι, ὁμοίᾳ πρὸς τὴν λαμπρότητα τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ἰδικὴν σου. Εὖα ἡ μήτηρ μας, μᾶς ἐκληροδότησε τὸν θάνατον καὶ τὸ γῆρας, ἀλλ' ἡ καρδιά μου τὰ καταφρονεῖ· καὶ ἂν ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ ὑπάρχει τέλος, πρέπει ἄρα γε νὰ ἀποχωρισθῶμεν διὰ τοῦτο! Σὺ εἶσαι ἀθάνατος . . . καὶ ἐγὼ ἐπίσης. Αἰσθάνομαι τὴν ἀθανασίαν μου πλημμυροῦσαν ἀπάσας τὰς ἀγωνίας καὶ τρόμους. Θὰ ἦναι ζωὴ εὐδαίμων, τὸ ἀγνοῶ, καὶ δὲν ἐπιθυμῶ ποσῶς νὰ τὸ γνωρίσω· τὸ μυστήριον τοῦτο ἀνήκει εἰς τὸν

διὰ νεφελῶν καλύπτονται τὰς πηγὰς τῶν ἀρετῶν καὶ κακιῶν ἡμῶν Παντοδύναμον, ὅστις οὐδέποτε δύναται νὰ καταστρέψῃ σὲ καὶ ἐμὲ, δύναται νὰ μᾶς μεταβάλῃ ἀλλ' ὄχι καὶ νὰ μᾶς μηδενίσῃ· ὡς αὐτὸς εἴμεθα ἐξ αἰωνίας οὐσίας, καὶ ἂν θελήσῃ νὰ κινήσῃ κατ' ἡμῶν τὸν πόλεμον, ὁ τὸν πολεμήσωμεν ἐξ ἴσου. Τὰ πάντα δύναμαι μετὰ σοῦ νὰ ὑπομείνω, θλίψεις αἰωνίας· σὺ δὲν φοβείσαι νὰ συμμεθίσῃς τῆς ἐπιγείου ζωῆς μου, καὶ ἐγὼ νὰ ὀπισθοχωρήσω ἐνώπιον τῆς ἀθανασίας σου; ὄχι καὶ ἂν ἀκόμη τὸ δηλητηριώδες βέλος τοῦ ὄφους μέλλει νὰ διαπεράσῃ τὴν καρδίαν μου, καὶ ἂν σὺ ὅμοιος πρὸς ὄφιν, με περιπτύξῃς διὰ τῶν σπειρῶν σου! ὦ θὰ σοὶ προσμειδιῶ καὶ τότε ἀκόμη καὶ δὲν θὰ σὲ καταρῶμαι, καὶ θὰ σὲ θλίβω ἐπίσης γενναίως ἐπὶ τοῦ στήθους μου . . . Ἄλλὰ κατάβηθι· εἰθὲ νὰ δοκιμάσῃς τὸν ἔρωτα μᾶς θνητῆς πρὸς ἓνα ἀθάνατον! Ἐὰν οἱ οὐρανοὶ περιέχουσιν εὐδαιμονίαν περισσοτέραν τῆς ἐπὶ τῆς γῆς ἢν δύνασαι νὰ ἀνταλλάξῃς, μείνε.

ΑΝΑΧ. Ἀδελφῆ μου! ἀδελφῆ μου! βλέπω εἰς τὰ σκότη τῆς νυκτὸς ὀδὸν φωτεινὴν διανοιγμένην ὑπὸ τῶν πτερυγῶν των.

ΑΟΙΒΑΜΑΧ. Τὰ νέφη ἀπομακρύνονται εἰς τὴν ἐμφάνισίν των ὡς ἂν φέρωσι τὸ φῶς τῆς ἡμέρας.

ΑΝΑΧ. Ἄλλ' ἐὰν ὁ πατήρ μας παρατρῆσῃ τὴν λάμπην ταύτην;

ΑΟΙΒΑΜΑΧ. Ὅθι νομίτῃ ὅτι ἡ σελλην ἀνέτειλεν, εἰς τὴν φωνὴν τῶν μάγων, μίαν ὥραν ταχύτερον.

ΑΝΑΧ. Ἐρχονται! ἐρχεται! . . . Ἀζαζιήλ!

ΑΟΙΒΑΜΑΧ. Ἄς τρέξωμεν εἰς συνάντησίν των! ὦ! διατί, ἐνῶ εὐρίσκονται ἐκεῖ ἐναέριοι, νὰ μὴ ἔχω πτέρυγας, ἵνα φέρω τὴν ψυχήν μου πρὸς τὸν Σαμιάζα!

ΑΝΑΧ. Ἰδέ! ἡ παρουσία των ἐρώτισε τὸν οὐρανόν . . . ἰδέ! ἐπὶ τῆς κεκρυμμένης κορυφῆς τοῦ ὄρους Ἀρχράτ ἔλαμψεν ἤδη πρεσβυῆς γλυκεῖα Ἰρίς μυριάων χρωμάτων, ἐξαισίον ἔχονος τῆς διαβάσεώς των! Καὶ ἤδη, ἰδού τὸ ὄρος ἐσκοτίσθη καὶ αὐθις ὀπισθεν αὐτῶν.

ΑΟΙΒΑΜΑΧ. Ἦγγισαν τὴν γῆν, Σαμιάζα!

ΑΝΑΧ. Ἀζαζιήλ μου!
(Ἐξέρχονται).

ΙΡΑΔ. Μὴ θλίβῃσαι ποσῶς. Τί ὠρεθεῖ νὰ περιπλανᾷσαι οὕτω ἄφρονος, ἐν τῇ βαθείᾳ σιωπῇ τῆς νυκτὸς, καὶ νὰ ὑψώνης πρὸς τοὺς ἀστέρας ὀφθαλμοὺς δεδακρυσμένους; οἱ ἀστέρες δὲν δύναται νὰ σὲ βοηθήσωσι.

ΙΑΦΕΘ. Ἄλλ' ἡ θεὰ των με ἀνκομφίζει . . . ἴσως καὶ αὕτη ἀτενίζει πρὸς αὐτοὺς τὰ βλέμματά της κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ὡς ἐγώ. Μοὶ φαίνεται ὅτι τὸσον ὠραῖον ἀντικείμενον καλλύνεται ἐπιμάλλον διὰ τῆς προσηλωσέως τῶν βλεμμάτων της ἐπὶ τῆς καλλονῆς του, τῆς αἰωνίου καλλονῆς τῶν ἀθανάτων πραγμάτων. ὦ Ἀνάχ!

ΙΡΑΔ. Ἄλλ' αὕτη δὲν σὲ ἀγαπᾷ.

ΙΑΦΕΘ. Φεῦ!

ΙΡΑΔ. Καὶ ἡ ὑπερήφανος Ἀολιβαμάχ με καταφρονεῖ ἐπίσης.

ΙΑΦΕΘ. Συμπονῶ ὡσαύτως καὶ σέ!

ΙΡΑΔ. Ἄς μένη ἐν τῇ ἀλαζονείᾳ της· ἐγὼ ὠπλισθὼν με θάρρος νὰ ὑποφέρω τὰς περιφρονήσεις της· ἴσως τὸ μέλλον μ' ἐκδικήσῃ.

ΙΑΦΕΘ. Καὶ εὐρίσκεις εὐχαρίστησιν εἰς τοιαύτην ἰδέαν;

ΙΡΑΔ. Ὅστε εὐχαρίστησιν, ὅτε λύπην. Τὴν ἠγάπων με εἰλικρίνεια, καὶ θὰ τὴν ἠγάπων ἐπιμάλλον ἐὰν ἀνταπεκρίνατο εἰς τὸν ἔρωτά μου· ἤδη όμως τὴν ἐγκαταλείπω εἰς λαμπρότερης τύχης, ἐὰν σκέπτεται τοιαύτης.

ΙΑΦΕΘ. Ὅποῖος;

ΙΡΑΔ. Νομίζω ὅτι ἀγαπᾷ ἄλλον.

ΙΑΦΕΘ. Ἢ Ἀνάχ;

ΙΡΑΔ. Ὁχι, ἡ ἀδελφῆ της.

ΙΑΦΕΘ. Ὅποιον ἄλλον;

ΙΡΑΔ. Τὸ ἀγνοῦ· ἀλλ' οἱ τρόποι της, ἐὰν ὄχι οἱ λόγοι της, με πείθουσιν ἀρκοῦντως.

ΙΑΦΕΘ. Πιθανόν! ἀλλὰ δὲν ἔχει οὕτω καὶ διὰ τὴν Ἀνάχ· αὕτη ἀγαπᾷ τὸν Θεόν της μόνον.

ΙΡΑΔ. Καὶ τί σὲ ὠφελεῖ ὅποιον ἀγαπᾷ, ἀφ' οὗ δὲν ἀγαπᾷ σέ;

ΙΑΦΕΘ. Εἶναι ἀληθές· ἀλλ' ἀγαπῶ.

ΙΡΑΔ. Καὶ ἐγώ, ἠγάπων ὁμοίως.

ΙΑΦΕΘ. Καὶ ἤδη ὅτε δὲν ἀγαπᾷς

πλέον, ἢ νομίζεις ὅτι δὲν ἀγαπᾷς, εἶσαι εὐτυχέστερος ;

ΙΡΑΔ. Ναι.

ΙΑΦΕΘ. Σὲ οἰκτείρω,

ΙΡΑΔ. Τὴν πικρίαν τῶν λόγων σου ἀποδίδω εἰς τὰς ἀλγῆδόνας σου, πλὴν ἐγὼ δὲν ἐπεθύμουν νὰ αἰσθάνωμαι ὡς σὺ καὶ ἀντὶ χρυσοῦ πλείονος ἢ ὅσον δύνανται ν' ἀποφέρωσι τὰ ποιήματα τῶν πατέρων μας, ἀνταλλασσόμενα μὲ τὸ μέταλλον τῶν τέκνων τοῦ Κἀίν. . . . Τὸν χρυσόν ! τὴν κίτρινην ταύτην κόνιν, ἣν πειρῶνται νὰ μᾶς προσφέρωσιν ὡς ἀντάλλαγμα, ὡς εἰ τὸ ἀπόρρημμά τοῦτο τῆς γῆς ἠδύνατο νὰ ἦναι τὸ ἰσότημον τοῦ γάλακτος, τοῦ ἐρίου, τοῦ κρέατος, τῶν καρπῶν καὶ παντὸς ὅπερ παρέχουσι τὰ ποιήματά μας καὶ ὁ ἐρημιτικὸς βίος μας. . . . Ἐξοκολούθει, Ἰάφεθ, κατεύθυνον πρὸς τοὺς ἀστέρας τοὺς στόνους σου, δίκην λύκων ὀρουμένων εἰς τὴν σελήνην. . . ὑπάγω νὰ ἀναπαυθῶ.

— ΙΑΦΕΘ. Θὰ ἐπραττον ὡς σὺ ἐὰν ἦ δυνάμην.

ΙΡΑΔ. Δὲν ἐργεσαι λοιπὸν εἰς τὰς σκηνάς μας ;

ΙΑΦΕΘ. Ὁχι, Ἰράδ· ἀπέρχομαι εἰς τὸ σπήλαιον ὅπερ, ὡς λέγουσι, συνέχεται μετὰ τοῦ ὑπογείου κόσμου, καὶ παρέχει δίοδον εἰς τὰ ἐνδότερα πνεύματα τῆς γῆς ὅσῃς ἐρχονται νὰ περιπλανηθῶσιν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς.

ΙΡΑΔ. Καὶ διατί ; Τί δύνασαι νὰ πράξεις ἐκεῖ ;

ΙΑΦΕΘ. Θὰ ἀναζητήσω εἰς τὸ θλιβερόν σκοτὸς τοῦ τόπου τούτου παραμυθίαν τινὰ διὰ τὴν λύπην μου· ἢ ἐρημία ἀρμόζει εἰς καρδίαν τεθλιμμένην.

ΙΡΑΔ. Ἀλλ' εἰς τὸ σπήλαιον τοῦτο ὑπάρχει κίνδυνος, εἶναι φοβερόν διὰ τοὺς θορύβους καὶ τὰ παράδοξα φαντάσματα ἅτινα τὸ κατοικοῦσι. Ἐπιθυμῶ νὰ σὲ συνοδεύσω.

ΙΑΦΕΘ. Ὁχι, Ἰράδ· πιστευσόν μοι, οὐδὲν κακὸν προτίθεται νὰ πράξω καὶ διὰ τοῦτο δὲν φοβοῦμαι ἀπροσδόκητόν τι.

ΙΡΑΔ. Ἀλλὰ μετὰ σου καὶ τῶν κατοικοίων ὄντων οὐδεμία ὑπάρχει σχέσις, δι' ἣ καὶ θὰ σοὶ εἶναι μᾶλλον πολέμια· ἄθην στρέψον τὰ βήματά σου πρὸς ἄλλο μέρος, καὶ ἐπιτρέψόν μοι νὰ σὲ συνοδεύσω.

ΙΑΦΕΘ. Ὁχι, Ἰράδ, ἀδύνατον· πρέπει γὰρ ὑπάγω ἐκεῖ, καὶ νὰ ὑπάγω μόνος.

ΙΡΑΔ. Τότε, εἰρήνη ἐπὶ σέ !
(Ὁ Ἰράδ ἀπέρχεται.)

ΙΑΦΕΘ (μόνος).

Εἰρήνη ! Τὴν ἀνεζήτησα ἅπου ἐπρεπε νὰ ὑπάρχη, εἰς τὸν ἔρωτά· καὶ ἀντ' αὐτῆς τί ἐπέτυχον ; Τὸν σάλον τῆς καρδίας, τὴν ἀποθάρρυσιν, ἡμέρας μονοτόνους, νύκτας ἀφ' ὧν ὁ γλυκὺς ὕπνος ἀφίσταται, Εἰρήνη ! ὅποια εἰρήνη ! ἢ γαλήνη τῆς ἀπελπισίας, ἢ σιγὴ τοῦ ἐρημιικοῦ δάσους, διακοπτομένη μόνον ὑπὸ τῆς ὁρμῆς τῆς καταγιγδοῦ τῆς συνταρασσούσης τοὺς κλάδους· τοιαύτη εἶναι ἡ θλιβερά καὶ τεταραχμένη τῆς ψυχῆς μου κατάστασις. Ἡ γῆ εἶναι διεφθαρμένη· σημεῖα καὶ οἰωνοὶ ἀμπληθεῖς προκναγγέλλουσιν ὅτι φοβερά ἐπίκειται καταστροφὴ ἐπὶ τῶν φαρτῶν ὄντων. Ὡ Ἄνάχ μου ! ὅταν ἔλθῃ ἢ ἐπίφοβος ἐκείνη στιγμή, ὅταν ἀνοίξωσιν αἱ πηγαὶ τῆς ἀβύσσου, σὺ δύνασαι νὰ εὐρῆς καταρύγιον ἐπὶ τῆς καρδίας μου, ἐπὶ τῆς καρδίας ταύτης, ἣτις μάτην ἐπαλλε διὰ σέ, καὶ ἣτις θὰ πάλῃ ἔτι πλέον ματαίως ὅταν ἡ ἰδική σου . . . ὦ Θεέ μου ! εἶθε ἡ ὀργὴ σου νὰ φεισθῇ ταύτης ! εἶναι ἀγνή ἐν μέσῳ τῶν ἀμαρτωλῶν, ὡς ἀστὴρ μετὰ τῶν νεφῶν. Ἄνάχ μου ! ὦ πόσον σὲ ἐλάτρευσα, ἀλλὰ σὺ δὲν ἐδέχθης τὴν λατρείαν μου· καὶ ὁμως ἐπεθύμουν νὰ σὲ σώσω . . . Ἐπεθύμουν ἀκόμη νὰ σὲ βλέπω καὶ ὅταν ὁ ὠκεανὸς θὰ γίνῃ ὁ τάφος τῆς γῆς· ὅταν ὁ Λεβιάθαν, βασιλεὺς τῆς ἀνευἀκτῆς θαλάσσης καὶ τοῦ ὕγραυ παντὸς, θὰ θαυμάσῃ διὰ τὸ ἀπειρον τοῦ κράτους του.

(Ὁ Ἰάφεθ ἐξέρχεται. Εἰσέρχεται ὁ Νῶε καὶ ὁ Σὴμ.) (Ἀκολουθεῖ.)

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ.

Ποιήσεις, ὑπὸ Δ. Παπαρρηγόπουλου, Ἀθῆναι 1887.

Σήμερον ἀποβλέπων τις εἰς τὴν πληθὺν τῶν γραφόντων ποιητικὰ ἔργα ἠθέληεν ἴσως εἶπει ὅτι οὐδ' ἡ ποίησις εἶναι πλέον ἢ πάλαι προνομιοῦχος διὰ τινὰ μωσοφιλή ὠρισμένη πρόσωπα μόνον, ἀλλὰ δύνασαι ὠραῖοτατα νὰ γεννηθῇς διὰ νὰ γίνῃς ὑπομάρ-

γού θυρωρός, ἢ ψάλτης ἑλληνικῆς ἐκκλησίας, καὶ αἴφνης νὰ γράφῃς καὶ νὰ βραβεύωνται, εἰς ἔθνη τινὰ μάλιστα, οἱ στίχοί σου, ὡς γεννᾶσαι ἄσκημος ἀσήμενος οἰκογενείας υἱὸς καὶ ἀναδείκνυσαι ἐντὸς ὀλίγου πρόεδρος τῆς Ἀμερικανικῆς Συμπολιτείας ἢ κοσμοκράτωρ ἐν Αὐστρελίᾳ. Καὶ ἐν μὲν τῷ πολιτικῷ βίῳ αἱ ἀρχαὶ τοῦ νεωτέρου πολιτισμοῦ λύουσιν εὐχερῶς πᾶσαν ἀπορίαν τῶν ἐν αὐτῷ μεγεθύνσεων τῶν ἀτόμων, ἐν τῇ τῶν γραμμάτων ὁμοῦ πολιτεία δύναται τις ἀπορῆσθαι πῶς τὸ θεόδοτον τῆς ποιήσεως σπέρμα ἀναρῆται ὅπου γῆ μόνον ὄρισται διὰ γεώμηλα. Ἀλλ' ὅταν τις συλλογισθῇ ὅτι πᾶν τὸ λάμπον δὲν εἶναι χρυσοῦς, οὐδὲ πᾶσα στιχογραφία ποίησις, ἢ λεοντὴ πολλῶν ποιητῶν καταπίπτει καὶ ὑπ' αὐτὴν ἀνακραίνεται ὁ γνήσιος ἄνθρωπος. Ὅτι δὲ σήμερον εἶναι σπάνιον μαθητῆς γυμνασίου καὶ πᾶς ἀμύελος ἢ λόγιος νεανίας νὰ μὴ χαράξῃ δύο στίχους — τοῦλάχιστον δι' Ἐκείνην — ἐξηγεῖται ἐκ τῆς σοφοῦς ἐπιρροῆς ἣν ἐξασκεῖ ἢ μυθιστοριογραφία, ἰδίως εἰς τὰς ἀπαλὰς καὶ ἀπείρους καρδίας, ἐκλύουσα τὴν ψυχὴν καὶ τὴν φαντασίαν ἐξάπτουσα εἰς νόθον τινὰ ποιητικὴν διάθεσιν, ὡς ὁ πυρετὸς τὸν κατάκοιτον ἀσθενῆ. Ἐντεῦθεν βλέπει κατὰ καιροῦς ὁ κόσμος καὶ ἡ μικρὰ ἡμῶν Ἑλλάς νοσηρῶν ψυχῶν στιγματίζω ληρήματα, ἀστέρας ἅμα τῇ ἐμφανίσει αὐτῶν καὶ διάττοντας.

Ἀλλ' ἐνῷ πολλοὶ καὶ παρ' ἡμῖν καταπλέουσιν Ἰάσους ἐπὶ τὸ χρυσόμικρον δέρμας μόλις κατῴρθωσαν τινὲς μόνον· ν' ἀποσπάσωσι τριχὰς τινὰς αὐτοῦ, στίχους ὀλίγους ἀληθοῦς καὶ ἀμωμῆτου ποιήσεως. Ἄκτινας ποιητικῆς μεγαλονοίας ἔχουσιν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ τὰ τέκνα τοῦ Βοσπόρου καὶ τῆς Ζακύνθου, οἱ ὑμνοῦδοι τοῦ ἀγῶνος καὶ τῶν ἀρματωλῶν, ἀλλὰ κατέδυσαν, ὑπὸ δὲ τὸν κολοσσὸν τοῦ Διάκου, προχθὲς ἔτι, ἐγονάτισεν ὁ ἑλληνόφων τῶν Μνημοσύνων ποιητῆς.

Ἦδη ἐν τῇ νεαρῇ τῶν συγχρόνων ἡλικίᾳ ἐνάμιλλοι παρ' ἡμῖν μύσται τῆς οὐρανίας τῶν Μουσῶν ἐπιστήμη μένουσιν ὁ κύριος Ἀχιλλεὺς Παράσχος καὶ ὁ κύριος Δ. Παπαρρηγόπουλος. Τοῦ μὲν αἱ περιπαθεῖς καὶ ἀδρόταται ποιήσεις διακρίνονται ἔτι ἀνέκδοτοι, τινὲς δὲ πολλαχοῦ ἀτάκτως ἐγκατεσπαρμέναι, τοῦ δὲ ἀνέτειλαν

ἤδη αἱ Ποιήσεις, ἐκτὸς τινῶν ἄλλων φέρουσαι τὰς δύο χαιρετισθείσας ἐν τῷ ποιητικῷ ἀγῶνι λυρικὰς συλλογὰς, τοὺς Στόνους καὶ τὰς Χελιδόνας.

Αἱ ποιήσεις τοῦ κυρίου Δ. Παπαρρηγόπουλου δὲν εἶναι ἐμπνεύσεις ἀλλὰ μᾶλλον μελέται. Εὐγλωττα νεφίδρια, τευτονικοῦ μᾶλλον ἢ ἑλληνικοῦ οὐρανοῦ, παρίστανται αἱ ποιήσεις αὐταὶ πρότυποι ἀληθοῦς παρ' ἡμῖν καὶ ξέναι. Ὁ ῥωματισμὸς, ὁ ὑποχόνδριος οὗτος γέρον, ἐδῶ δὲν μυρολογεῖ κελεύθων ἀλλ' ἀπολογεῖται ἐκφραστικώτατα δὲν ἀκούει τὸν Ἰρῆνον ἀλλὰ διαβλέπει τὸν σπαρχυμὸν καὶ τὴν ἀπογοήτευσιν. Ἀπόρροιαὶ σπουδῶν βυθύτερων ἢ μυθιστορικῶν, σκέψεις πλατυτέρων ἢ ἀτομικῶν ἀπόψεων, ῥεμβασμοὶ ἀπωτάτων καὶ φωτεινῶν κόσμων, αἱ ποιήσεις τοῦ Κ. Δ. Παπαρρηγόπουλου ἀποτελοῦσιν ἴσως καὶ ἀνοίγουσιν ἤδη πρῶτον εἰς τὴν νεοελληνικὴν φιλολογίαν νέαν τρίβον ποιητικῶν διαλογισμῶν καὶ φιλοσοφημάτων. Ἰδῶς οὕτως εἶπειν τὸ ἰδανικὸν δρᾶ, ὁ στίχος δὲν εἶναι πτερόεν ἔπος, περιεκκλήθης καὶ χαρίεσσα μόνον φράσις, ἀλλὰ πλήρης ἐννοίας καὶ δυνάμεως, εὐχυμῶν κλωνίων ἠδύτητος βαθείας ἢ πικρίας σατανικῆς. ἴσως ὁ σκεπτικισμὸς, τὸ τεκμήριον καὶ τῆς διανοίας ἢ ῥυτίς, πλημμυροῖ ὑπὲρ τὸ δέον εἰς τὰς Ποιήσεις, καὶ ὁ λυρισμὸς τοῦ πάθους πολλαχοῦ πίπτει καὶ σβύνεται εἰς τὰς βυθίσεις καὶ τοὺς πλατυσμούς τῆς φαντασίας. Δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ φιλοσοφία ἐμπνέει τὸν Κ. Παπαρρηγόπουλον, οὐχὶ δ' ὅτι ἡ ποίησις ἐν τῇ φορᾷ αὐτῆς μεταπίπτει ὡς συνήθως εἰς φιλοσοφικὰς βυθύτητας καὶ ἀποχρώσεις· ἐντεῦθεν τὸ ἐνισχυτὸν δύσληπτον καὶ αἰνιγματῶδες τῶν ποιήσεων του. Ἀλλ' ἵνα τί ἐπιζητησόμεν τὴν κατὰ βάθος διάγνωσιν καὶ τῆς ὑστάτης γραμμῆς ἐνός ποιήματος ; Ὅτι ἡμεῖς ἠθέλαμεν κατακρίνει ὡς ἄκαιρον ἢ κενὸν, προσοχῆ μὴ τοῦτο εἶναι τὸ κάλλιστον καὶ τοῦ ὄλου ἢ ἀφετηρία· εἰς στίχος πολλακίς, μία λέξις ἐγκλείει ὀλόκληρον ἐν ἑαυτῇ ἱστορίαν. Τίς οἶδε ποία μαγικὴ ἀνάμνησις ἐνέπνευσε τὸν στίχον τοῦτον, τίς οἶδε ποίαν ἐρωτικὴν ἐποποιίαν ὑπκινίττειται μία καὶ μόνη γραμμὴ. Ἄλλως τε ποιητῆς θὰ εἴπῃ στιγμή. Ἡ θεαλλώδης ψυχὴ του, ὁ διάφλεκτος νοῦς του κατατρικυλεῖ τοὺς αἰῶνας εἰς τὰς βαθμίδας τοῦ μέλλον-

τος ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ, ἢ ἀναβαίνει πρὸς τὴν ζωὴν, καὶ ἐκεῖ ἐκθαμβὸς ἀντιγράφει ἓνα ἄλλον κόσμον, κόσμον ἐλεεινὸν ἢ οὐράνιον μετ' ὀλίγον οὐδ' αὐτὸς ἴσως αἰσθάνεται καὶ εἰς τοὺς ἄλλους παρίσταται ἀκατάληπτος. Ἐν μιᾷ στιγμῇ ἡ ἀνθρωπίνη τοῦ ποιητοῦ ψυχὴ ἐκρήγνυται, καὶ τοῦ αἰσθήματος ἡ πλημμυρὶς διαπλοῦται εἰς στίχους ὧν ἡ ἔντασις ὑπὸ τῆς οὐρανοφοιτιδος ὠραϊζομένη φαντασίας φαίνεται εἰς τοὺς ἄλλους μυθικόν τι καὶ ἀπίθκνον. Ναι· διότι οἱ ἀναγνώσται μελετῶσιν, ἐνῶ οὗτος ἐνεπνεέτο... Ἀλλὰ τί ἐστὶ ἐμπνευσις; Καὶ ποῖος ἤθελε ποτὲ σᾶς εἶπει τί ἐστὶ φῶς;

Ὅπως δὴ ποτε ἡ πρὸς τὸ ἰδεολογεῖν αὕτη τάσις τοῦ νέου ποιητοῦ καθιστᾷ τὰς Ποιήσεις τοιαύτας ὥστε καθ' ἡμᾶς καὶ ἂν τις ἤθελε λύσει τὰ μέτρα καὶ τὸν ῥυθμὸν αὐτῶν, σωζομένης τῆς ἀρχικῆς αὐτῶν ψυχῆς, κατ' οὐδὲν θὰ παρεβλάπτετο ἡ ἀληθῆς αὐτῶν ἀξία, διότι ἀπὸ τὰς Ποιήσεις ἐλλείπει τὸ ἀβρόν ἐκεῖνο καὶ γλυκὺ τῆς ποιητικῆς γλώσσης, ἡ ἐναρμόνιος ἐκεῖνη ἐμμέλεια τοῦ ποιητικοῦ λόγου ἣτις, ὅπου εὐρίσκειται, δικαίως κατὰ τὸν Λαμαρτίνον ὑπερτερεῖ καὶ αὐτῆς τῆς μουσικῆς τέχνης τὴν μελωδίαν.

Προῖόν τῶν σημερινῶν χρόνων, ἀνθη ἐπαναθάλλοντα εἰς τὴν πνιγμονὴν τοῦ ῥωμαντισμοῦ καὶ τῆς πτωχῆς ἡμῶν Ἑλλάδος τὸν ἀσφυκτικὸν βίον, αἱ ποιήσεις τοῦ Κ. Δ. Παπαρρηγοπούλου ἔχουσι πολὺ τὸ μελαγχολῶδες καὶ δύσελπι. Εἰς τὸν καλλιχρουν ἀνθῶνα τῶν Ποιήσεων ἀντὶ εὐωδιῶν ἀποπνέεται γογγυσμὸς, ἀντὶ δρόσου ἐπιστίλβει τὸ δάκρυ, καὶ εἶ που ὑπολκνθάνει, ὡς εἰς τὴν συλλογὴν τῶν Χελιδόνων, τῆς ἐλπίδος καὶ τῆς πίστεως ὁ ἀδάμας, ζῆ ὡς παράσιτον, ἀστραπὴ εἰς χειμῶνα, ἀστὴρ ὑπαυγάζων εἰς νέφη.

Ἐν τούτοις μεθ' ὅλα ταῦτα αἱ ποιήσεις τοῦ Κ. Παπαρρηγοπούλου δὲν ἔχουσι τὸ μονότονον ἐκεῖνο καὶ παλίλλογον τῶν ἐλεγειακῶν ταλανισμῶν, ἀλλὰ ποικίλλουσι εἰς θέματα πλούσια καὶ ἀλλοῖα ὅπου ἐπικρτεῖ μὲν τῆς καρδίας ὁ νοῦς ἰδίαν δὲ ἐνέχει ἕκαστον δύναμιν τῆς γραφίδος, τὴν γλυκύτητα καὶ τρυφερότητα, τὴν καλαισθησίαν καὶ τὸ λεπτόν, τὸ βάθος καὶ τὸ αἰσθημα ὡς ἡ πρὸς τὸν Ναπολέοντα ᾠδὴ, τὸ πρὸς Κόρην, οἱ Ποιηταί, πρὸς τὸν Ἡλίον,

τὸ Μεσονύκτιον καὶ ἄλλα ὧν τὸ μᾶλλον εὐχαρι παραθέτομεν ὧδε·

ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ ΕΙΣ ΦΙΛΗΝ ΜΟΥ.

Χθὲς μ' ἐπέληπτες δικαίως
Σοὶ προσῆψα ἀστασίαν,
Καὶ ἡμάρτησα βεβαίως
Θεωρῶν αὐτὴν κακίαν.

Ἀστατος· οἱ κύνες μόνον
Μένουσι πιστοὶ, φιλότατη,
Καὶ ὁ λίθος πρὸ τῶν χρόνων,
Πίστιν οὐδ' αὐτὸς φυλάττει.

Αἰωνίως ἀλλοιοῦται
Γῆ, καὶ φύσις, καὶ καρδιά,
Μόνος ὁ θανάθ καρφοῦται,
Ἐν κοιτίδι αἰωνίᾳ.

Ἀλλ' ἡμέρα, ἄλλος βίος,
Ἡ χθὲς ἔπασεν, ἐτάφη,
Καὶ κοσμοῦνται αἰωνίως
Μ' ἄλλα ἄνθη τὰ ἐδάφη.

Ἄρεπε τὸ παρὸν, ματαίως
Τῆς προτέρας θὰ ζητήσης·
Φεῦ! ἀπήνησε ταχέως,
Κόνιν μόνον θ' ἀπαντήσης.

Διαμείβονται τὰ ἔτη,
Ἀλλ' εἰς τὸν σωρὸν τῶν χρόνων,
Μὴ ἡ φύσις, παραθέται,
Ὅμοιον καὶ ἓνα μόνον;

ὦ! τὸ παρελθόν, ἐτέρα
Ὅψις εἶναι τοῦ θανάτου·
Καὶ προσπίπτει μελαντέρα
Ἡ ἀνήμερος σκιά του.

Προχωρεῖ τὴν λήθην σπεῖρον,
Κ' αἶρει πᾶς τὸ παρελθόν του,
Ὡς βρυκόλαξ παρασύρων
Ὅπισθεν τὸ σάβανόν του.

Ὁ πιστὸς ὁ ἔρωσ βαίνει
Ἐπὶ τροχιᾷ ὁμοίᾳ,
Ἐν ἧ καίται ἐσφιγμένη
Ἡ εὐρύτης τῆς καρδίας.

Φέρονται ἐπὶ ἀέρος
Τῆς ἀνοίξεως τὰ μύρα.
Ἐχει πτέρυγας ὁ ἔρωσ·
Ἀνυπομονεῖ ἡ μοῖρα.

Διατὶ ἡ σιζθερότης
Νὰ ἐξαπατᾷ τὸν χρόνον,
Καὶ νὰ θνήσκη ἡ νεότης
Ἀρέψασα ἔν ἄνθος μόνον.

Εἰς τὰ βάθη τῆς καρδίας
Ἄπειρος κρατῆρ βρυχάται·
Ἴρωτος, εὐκισθησίαι.
Ἄρες· ἄρες νὰ κοιμᾶται.

Δὲν ἀρκεῖ πᾶσα ἡ φύσις
Τῆς ψυχῆς μας νὰ κορεσῇ
Τὰς ἀπείρους διαχύσεις,
Καὶ ἐν πλᾶσμαί της θ' ἀρκίστῃ.

Τίς, ἀντὶ ἐνὸς ἀστέρου,
Κόρης προτιμᾷ θωπεύει;
Ἰκανοποιεῖ ὁ ἔρωσ
Τὸ πῦρ ἔλκον τῆς καρδίας;

Δὲν ἐγκλείει ἡ ἀγκύλη,
Ἡ στενωὸς μεμετρομένη,
Ὅ, τι τ' ὄμμα περιβάλλει
Ὅταν πρὸς τὰ ὕψη βαίνη.

Δι' αὐτὸ ὁ κόρος βίπτει
Τὴν θανάσιμον βανίδα,
Κ' ἐκ τοῦ ἔρωτος προκύπτει
Ψυχῆς κτεῖνον τὴν ἐλπίδα.

Καὶ τοὺς ἔρωτῆς μας χρίων
Παρακολουθεῖ ὁ πόνος,
Καὶ ὁ θάνατος προσβαίνων
Μᾶς ὠθεῖ ἐκ τοῦ ἀγκῶνος.

Ἀστατος ὁ ἔρωσ πρέπει
Φίλη μου, νὰ ἦναι μόνον
Ἴνα τὴν χαρὰν διέσπῃ,
Ἴνα μὴ γεννᾷ τὸν πόνον.

Παῖζε μὲ αὐτὸν γελῶσα,
Δέχου ἐξομολογήσεις
Ἄς ἀποστηθίῃ ἡ γλῶσσα·
Πρόσεχε πλὴν μὴ δακρύσης.

Τὸ παιδίον τοῦτο κρύπτει
Βίραθρα οὐχὶ ὀλίγα,
Ἀλλ' ὁ ἄφρων μόνον πίπτει,
Καὶ εἰ ποιηταί—πλὴν σίγα.

Τοιαύτη τις ἡ βαθύνουσι καὶ ὑψιγοροσ μῦσχα τοῦ νεαροῦ τῆς Θέμιδος λειτουργοῦ, οὐτινος τὰ πρῶτα ταῦτα δοκίμια ποιητικὰ αἴσιον τὸ μέλλον προσιωνίζουσι πρὸς τιμὴν καὶ αὐτοῦ καὶ τῆς φίλης πατρίδος. Ἡμεῖς δὲ χαίρομεν ἀπὸ μέσης καρδίας τὴν ποιητικὴν καὶ ἀληθινὴν εὐφυΐαν τοῦ νέου Λημπερίου πύχόμεθα διαπύρως καὶ ὑπὲρ τῆς ἰδίας αὐτοῦ γαλήνης καὶ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους ἡμῶν δεομένου ὑπὲρ ποτε ζωῆς καὶ σώματος, νὰ μεταλλάξῃ εἰ δυνατόν ἐπὶ τὸ ἐβρόμενέστερον καὶ ἐλληνικώτερον τῆς αἰμασσοσύνης αὐτοῦ καρδίας τὰς τάσεις, γενναίως καὶ καρτερικῶς ἀντιμαχόμενος πρὸς τοῦ αἰῶνος τὴν χαῦνον καὶ ἐκκελυμένην εὐκισθησίαν, ἐγκαρδιῶν δὲ καὶ εὐελπίων τῆς ταλαίνης πατρίδος τὴν ομήλικα ἡλικίαν ἣτις καθ' ἡμέραν ἐγκύπτουσα εἰς τῆς μυθιοστοριογραφικῆς τὸ μαγικὸν πέλαγος ἀποπλανᾶται εἰς οἰκτρὰς φαντασιοκοπίας, ὅσον ὁξέων πληρουμένη ἀερίων ὧν τὸ κέρδος καὶ τὸ ἐξαγομένον εἶναι κρότος μόνον μάταιος καὶ καπνός, οὐχὶ δὲ ἡ διὰ τοῦ καλοῦ πραγμάτωσις τοῦ ἀγαθοῦ.

Σ. Ν. Β.

ΤΟ ΦΡΟΥΡΙΟΝ

ΤΟΥ

ΚΑΡΡΟΥ.

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

(Συλλογικὰ Ἰδε φυλ. 68).

— Τὴν τελευταίαν φορὰν ὁποῦ ὑπέγραψα, ἐπανελάβην ἡ παιδαγωγός, ἦτο εἰς τὸ συμβόλαιον τοῦ γάμου τοῦ σὺρ Οὐλίλιου. Ταλαίπωρος ἀνθρωπε! Ποτὲ δὲν ὑπώπτευα ὅτι θὰ ἀπέβαινε τόσον δυστυχὲς· καὶ μάλιστα εἶναι ὁ ἴδιος συμβολαιογράφος.

— Πότε ἀναχωρεῖ; ἠρώτησεν ὁ οἰκονόμος.

— Ἀπόψε· εἰς τῶν ὑπηρετῶν διετάχθη νὰ τὸν φέρῃ ἐγκαίρως εἰς Νορβίχ διὰ νὰ προφθάσῃ τὴν ταχυδρομικὴν ἀμαξίαν τοῦ Λονδίνου.

Ἴσκει τοῦτο. Ἡ τροφή, ἣτις ἤκουε

προσεκτικῶς δλους τούτους τούς λόγους, *ἠγέρθη* και *ἐξῆλθε* τοῦ δωματίου.

— Δὲν ἤξεύρω τί νὰ συμπεράνω δι' αὐτὴν τὴν γυναῖκα, εἶπεν ἡ μίστρις Ζάρμου.

— Τὸ ἤξεύρω ἐγὼ, ἐγρύλλισεν ὁ Μαρτίνος.

— Πλέκει κανὲν δυστύχημα!

— Πιθκνόν.

— Πάντοτε εἶναι σιωπηλή.

— Γενικῶς δλα τὰ αἰμοβόρα ζῶα εἶναι τοιαῦτα, ἐπανελάβεν ὁ γέρων ἰπποδαμαστής. Ἡ δυστυχῆς μὲς ἔλλεν δὲν ἠξεύρει ποῖον ὄφιν ἔφερε μαζὴ τῆς εἰς τὴν Ἀγγλιάν· ἀλλὰ θὰ τὸ μάθῃ ἡμέραν τινά.

— Τὸ ἐλπίζω! ἀνέκραξεν ἡ παιδαγωγός, ἧτις ἐθεώρει τὴν Ζάραν ὡς ἀντίζηλόν τῆς εἰς τὴν εὐνοίαν τῆς ἔλλεν.

— Ἐγὼ τὸ ἤξεύρω.

Ἡ ἐπιστροφή τοῦ οἰκονόμου, τὸν ὁποῖον ὁ κωδωνίσκος τοῦ σιρ Οὐίλλιαμ εἶχε καλέσει, διέκοψε τὴν συνομιλίαν ἐκεῖνην.

— Μαρτίνε, εἶπεν, ἔχω διαταγὰς δι' ὑμᾶς.

— Δι' ἐμέ; ἀπεκρίθη ὁ γέρων ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ἐκπλήξεως.

— Ναί· ὁ σιρ Οὐίλλιαμ ἐπιθυμεῖ νὰ σὰς ἰδῇ εἰς τὴν βιβλιοθήκην.

— Τέλος! ἐψιθύρῃσεν ὁ ἰπποδαμαστής. ἤξευρα ὅτι θὰ ἐλάμβανε τὴν ἀνάγκην μου ἐπὶ τέλος, καὶ σπανίως ἀπατῶμαι εἰς τοὺς ὑπολογισμούς μου.

— Τί λέγετε; ἠρώτησεν ὁ οἰκονόμος.

— Τίποτε, τίποτε.

Ὁ γέρων εἰσελθὼν εἰς τὴν βιβλιοθήκην εὔρε τὸν βαρῶνον μόνον. Εἶχε τὸ πρόσωπον ἀτυνῆτως ὠχρὸν, ἀλλ' οἱ τρόποι του ἦσαν σταθεροὶ καὶ ἡσυχιοί.

— Κλείσατε τὴν θύραν, Μαρτίνε, εἶπεν.

Ὁ ἰπποδαμαστής ὑπήκουσε σιωπηλῶς.

— Εἰσθε εἰς τῶν γρηχοτάτων ὑπηρετῶν τῆς οἰκίας μου, καὶ ἤκουσα τὸν προκάτοχόν μου νὰ λέγῃ ὅτι γνωρίζετε καλῶς ὅλας τὰς μυστικὰς θέσεις, τὰς ὁποίας καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος ἀγνοῶ.

— Εἶναι ἀληθές, σιρ Οὐίλλιαμ· ἐγίναν ἐν καιρῷ ταρχῆς ὅτε τὰ πράγματα δὲν ἦσαν τόσον ἡσυχά ὅσον τώρα. Εἴμπαρῶ νὰ σὰς δείξω τὸ μυστικὸν δωμάτιον ὅπου ὁ σιρ Μαρμαδοῦκος Μομβράϋ ἔμεινε κερυμμένος περισσότερον ἀπὸ τρεῖς ἐβδομάδας εἰς τοὺς ἀναζητοῦντας αὐτὸν διαβολοστρατιῶτας τοῦ Ὀλιβιέρου Κρόμβελ·

ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ τὸν εὔρωσιν... Εἴμπαρῶ νὰ σὰς ἐρωτήσω διατί κάμνετε αὐτὴν τὴν ἐρώτησιν;

— ἔχω ἀνάγκην μιᾶς ἐξ αὐτῶν τῶν θέσεων. — Διὰ νὰ κρυφθῆτε; ἠρώτησεν ὁ ἰπποδαμαστής ἐκπληκτός.

— Ὁχι, ἀλλὰ διὰ νὰ θέσω τὸ ἀντίγραφον τῆς διαθήκης μου, καὶ χαρτία τινὰ ἀφορῶντα τὸν κληρονόμον τοῦ τίτλου καὶ τῶν ἰδιοκτησιῶν μου. ἤξεύρω ὅτι δύναμαι νὰ βασιθῶ ἐπὶ τῆς πίστεώς σας.

Ὁ Μαρτίνος παρετήρησε τὸν βαρῶνον μὲ ὕφος κυνὸς πιστοῦ τοῦ ὁποίου τέλος πάντων αἱ ὑπηρεσίαι ἀνεγνωρίσθησαν.

— Βεβαίως, δύνασθε, ἀνέκραξε, καὶ μέχρι θανάτου.

— Καὶ αἱ κούπται αὐταὶ μόνον εἰς ὑμᾶς εἶναι γνωσταί;

— Μόνον εἰς ἐμέ! τὰς ἐπισκέπτομαι συχνάκις τὸ μεσονύκτιον, ὅταν ὅλη ἡ οἰκία βυθίζεται εἰς τὸν ὕπνον, διὰ νὰ ἀναεώσω τὴν μνήμην μου· διότι δὲν εἶναι τόσον καλὴ ὅσον ἄλλοτε. Ἔσκεπτόμην ὅτι ἡ γνῶσις αὕτη θὰ ἠδύνατο ἡμέραν τινὰ νὰ ἴηαι ὠφέλιμος... καὶ ἰδοὺ τέλος ἐφθασεν ἡ ἡμέρα αὕτη.

— Πότε δύναμαι νὰ τὰς ἰδῶ;

— Τὴν νύκτα ταύτην· δὲν θὰ ἦτο φρόμιμον νὰ τὰς ἐπισκεφθῶμεν ἐνωρίτερον.

— Λοιπὸν, τὸ μεσονύκτιον, ὅταν κοιμηθῶσιν οἱ ὑπηρεταί, ἔλθετε νὰ με εὔρετε εἰς τὸ δωμάτιόν μου.

— Ἡ εἴσοδος αὐτῶν τῶν κρυπτῶν εἶναι εἰς τὴν βιβλιοθήκην, σιρ Οὐίλλιαμ.

Ὁ βαρῶνος ἐφάνη ἐκπληκτός.

— Ὅχι ἴηαι καλλίτερον νὰ με περιμενετε ἐδῶ, διότι τοῦτο θὰ διεγειρῇ ὀλιγωτέρας ὑποψίας.

— Ἔστω, εἶπεν ὁ ἐρημίτης παρατηρῶν περίξ. Εἶναι παράδοξον πῶς διῆλθα ἐδῶ τόσας ὥρας χωρὶς νὰ ἀνακαλύψω τίποτε.

— Τοῦτο δὲν εἶναι παράδοξον, καθὼς θὰ τὸ ἀναγνωρίσετε ὅταν σὰς ἐξηγήσω ὅλα τὰ μυστήρια τοῦ φρουρίου τοῦ Καρβόου. Οἱ μοναχοὶ οἵτινες τὸ ἔκτισαν ἦσαν εὐφυεῖς τεχνῖται. Ἰπάρχουσιν ὑπόγεια ὅπου δύνασθε νὰ κρύψετε ὀλόκληρον τάγμα ἰππικου· ὑπάρχει ἐκκλησία ἀκόμη καλλωπισμένη μὲ τὰ κηρία καὶ τὸν σταυρὸν τῆς, τὰ ἱερατικὰ ἄμφια κρεμάμενα ἀκόμη εἰς τὸν τοῖχόν· καὶ πλησίον αὐτῶν τὸ εὐρωτιασμένον λειτουργικόν.

— Εἶναι παράδοξον πῶς οὐδέποτε ἐμαθόν τι περὶ τούτων ὄλων.

— Ὅχι τὸ ἐμανθάνετε.

— Πότε;

— Ἐάν αἱ περιστάσεις τὸ ἀπήτουν, ἢ ἐάν ὁ Θεὸς μὲ ἐκάλει νὰ πληρώσω τὸ κοινὸν χρέος, θὰ σὰς ἀφίνα ὁδηγίαις διὰ τῶν ὁποίων εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀπατηθῆτε. Τὰς ἔχω γραπτάς. Τὰς ἀνακινώσκω συχνάκις εἰς τὸν σταῦλον διὰ νὰ εἶμαι βέβαιος ὅτι δὲν θὰ τὰς λησιμονήσω.

Συμφωνήθη λοιπὸν νὰ φέρῃ ὁ Μαρτίνος ἐκεῖνας τὰς ὁδηγίας, διότι ὁ σιρ Οὐίλλιαμ ἐπεθύμει ζωηρῶς νὰ ἔχῃ τὴν κλεῖδα τῶν μυστηρίων τῆς οἰκίας τῆς ὁποίας ἦτο πρὸ πολλοῦ χρόνου κύριος.

Ὅταν ὁ ἰπποδαμαστής ἀπεσύρθη· «Εἶναι παράδοξον, ἐψιθύρῃσεν ὁ βαρῶνος, πῶς αἱ προφυλάξεις τῶν παρελθόντων αἰῶνων εὑρίσκουσι τέλος τὴν ὠφελιμότητά των. Τοῦτο δὲ προοικονομεῖ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν φροντίδων τὰς ὁποίας λαμβάνω διὰ νὰ προφυλάξω τὰ δικιωμάτα τοῦ υἱοῦ μου! Δὲν θὰ ζήσω ἀρκούντως διὰ νὰ τὸν ἰδῶ, διὰ νὰ τὸν θλίψω ἐπὶ τῆς τεθλιμμένης καρδίας μου, διὰ νὰ ἀκούσω ἐκ τοῦ στόματός του τὸ γλυκὺ ὄνομα τοῦ πατρός· ἀλλ' ἐάν ποτε ἐπανεέλθῃ ὑπὸ τὴν στέγην τῶν προγόνων του, ἡ ψυχὴ μου θὰ ἐπαγρυπνῇ ἐπ' αὐτοῦ καὶ θὰ συνομιλῇ μετ' αὐτοῦ.»

Ὁ σιρ Οὐίλλιαμ ἀφωσιωμένος εἰς τὸ σχέδιόν του ἔλαβεν ἐκ τῶν συρταρίων τοῦ γρηαιοῦ γραφείου τῆς βιβλιοθήκης ὅλα τὰ οἰκογενειακὰ κειμήλια καὶ τὰς πολυτιμοτάτας ἀναμνήσεις τῆς γενεᾶς του. Μεταξὺ αὐτῶν ἦσαν τὸ δακτυλίδιον τὸ ὁποῖον ὁ Μέλας πρίγκηψ εἶχε δώσει εἰς ἕνα τῶν προγόνων του ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης ἧτις ἔστρεψε τὴν δόξαν του, ὁ σταυρὸς καὶ ἡ ἄλυσος τὰ ὁποία ἡ ἀτυχῆς Μαρία ἡ Σταυρτίς ἔφερε τὴν ἡμέραν τοῦ θανάτου τῆς, καὶ μέγας σμάρραγδος ἐν ᾧ ἦσαν ἐγγεγλυμμένα τὰ σύμβολα τῶν Μομβράϋ.

Θέσας τὰ κειμήλια ἐκεῖνα ἐντὸς μικροῦ κιβωτίου προετοιμασθέντος ἐπὶ τούτῳ, ἔμελλε νὰ κλείσῃ τὸ σκέπασμα, ὅταν τεμάχιον μελαίνης ταινίας εἴλκυσε τὴν προσωχὴν του. Μηχανικῶς δὲ ἐπλησίωσε πρὸς τὸ φῶς. Νυμφικὸς δακτύλιος ἦτο προσδεδμεμένος εἰς αὐτό, ὁ δακτύλιος τὸν ὁποῖον ἡ ἀπιστος σύζυγός του τῷ εἶχε πέμψει

φυγοῦσα μὲ τὸν λοχαγὸν Λουκᾶν, τὸν ἐραστὴν τῆς. Οἱ χαρακτηρῆς τοῦ ἐρημίτου συνεσπίασθησαν εἰς τὴν θέαν τοῦ ἐνθυμήματος ἐκεῖνου τοῦ γάμου του.

— Ὁχι τοῦτο! εἶπε βίπτων τὸν λεπτὸν χρυσοῦν κύκλον, ὄχι τοῦτο μήπως τὸ τέκνον μου ὑποθέσῃ ὅτι ἠθέλησεν νὰ τὸ ἐλέγξω διὰ τὸ σφάλμα τῆς μητρός του.

Ἐπειτα ἐπφράγισε τὸ κιβώτιον, ἀφοῦ προηγουμένως ἔθεσεν ἐν αὐτῷ τὰ ἐγγραφα τὰ ὁποία μόνον ὁ υἱὸς του ὄφειλε νὰ ἀναγνώσῃ.

ἔμεινεν ἐπὶ τινὰ χρόνον εἰς τὸ γρηαῖον Ὁρονίων του, παρητηρῶν τὸ σύμβολον ἐκεῖνο ἐνώσεως καταστρεψάσης ὅλην τὴν εὐδαιμονίαν του. Τέλος τὸ ἔλαβε, καὶ ἐκρυψεν εἰς τὸ στῆθός του τὸν δακτύλιον καὶ τὴν ταινίαν.

— Δὲν πρέπει ὄμματα χυδαῖα νὰ σὲ ἰδῶσιν! ἀνέκραξε· Ὅχι εὔρω διὰ σὲ τὸπον ἀναπαύσεως ἐπίσης ψυχρὸν καὶ ἐπίσης μεμονωμένον ὡς ἡ ἰδία μου καρδιά... ὅστις ὁμοιάζει μὲ κοιμητήριον, διότι αἱ ἀναμνήσεις του εἶναι τάφοι!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΓ'.

Τὸ ὠρολόγιον τοῦ πύργου τοῦ Καρβόου πρὸ πολλοῦ εἶχε ἠγῆσει μεσονύκτιον, καὶ ὁ σιρ Οὐίλλιαμ Μομβράϋ ἐκάθητο ἀκόμη εἰς τὴν αὐτὴν ἀρχαίαν βιβλιοθήκην, ὅπου τὸν εἶδομεν κατὰ πρῶτον παρουσιασθέντα εἰς τοὺς ἀναγνώστας ἡμῶν. Περιέμενε δὲ τὸν γέροντα Δικ Μαρτίνον. Ἐκ τῆς ἀσυνήθους ὠχρότητός του, ἔβλεπέ τις ὅτι ὁ ἐρημίτης ἐπάλαισε κατὰ μιᾶς σκληρᾶς ἀναμνήσεως ἧτις, περισσότερον ἢ τὰ ἔτη, ἠύλακωσαν τὸ πρόσωπόν του καὶ ἐρρύτιδωσαν τὸ μέτωπόν του μὲ ρυτίδας προώρους, οὐλὰς ὀρατὰς τῶν κεκρυμμένων πληγῶν τῆς καρδίας του.

Ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἐνώπιόν του, ἦσαν δύο κιβώτια ἐσφραγισμένα προσεκτικῶς. Τὸ ἐν ἐξ αὐτῶν περιεῖχε τὸ ἀντίγραφον τῆς διαθήκης του μετὰ τῶν τίτλων καὶ τῶν ἀπεράντων ἰδιοκτησιῶν· τὸ ἕτερον ἐπιστολὰς καὶ σκέψεις, διαχύσεις τοῦ πατρικῆ ἐρωτος, γεγραμμένας ἐν ὥραις μοναξίας καὶ ἀπευθυνομένης εἰς τὸν ἀπολεσθέντα υἱόν του.

Ἡ διεύθυνσις τοῦ κιβωτίου τούτου ἐδείκνυεν ἀρκούντως ὅτι μόνον παρὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἔπρεπε ν' ἀναγνώσθωσιν. Ἡ ἐπιγραφή εἶχεν οὕτω·

« Διὰ τὴν ἀνοιχθῆ μόνον ἀπὸ τὸν υἱὸν μου, ἐὰν ὁ Θεὸς τῷ ἀποδώσῃ τὰ δικαίωματα τῆς γεννήσεώς του, ἄλλως νὰ κατῆ.

ΟΥΙΛΙΑΜ ΜΟΜΒΡΑΥ. »

— Ἐκίμα πᾶν ὅτι δύναται νὰ ὑπαγορεύσῃ ἡ στοργή, ἢ νὰ συμβουλευσῇ ἡ σύνεσις, ἐψιθύρισεν ὁ μοναχός. Ἡ διαθήκη μου ἀφαιρεῖ ἀπὸ τὸν διάδοχόν μου πᾶσαν ἐξουσίαν νὰ ἀποξενώσῃ ἔστω καὶ ἐν σπρέμμα τῶν γαιῶν τῶν προγόνων μου. Ἐπανερχόμενος ὁ υἱός μου θὰ εὔρη ὅτι ἡ ἀγάπη τοῦ πατρὸς του τῷ διετήρησε τὴν κληρονομίαν του. . . Ἀλλὰ θὰ ἐπανεέλθῃ;

Ἡ ἐλπίς ἀνεβίβασεν ὀλίγον αἷμα εἰς τὰς τοσοῦτον ὠχρὰς παρειάς του.

— Ναι, ὁ θάνατός μου θὰ κατευνάσῃ τὴν ἐκδίκησιν τῆς διεφθαρμένης μητρὸς του, καὶ δὲν θὰ ἔχη πλέον καμμίαν αἰτίαν νὰ τῷ κρύψῃ τὸν γεννήτορά του! Ἴσως ἡ πρώτη του ἐπίσκεψις θὰ ἦναι εἰς τὸν τάφον τοῦ πατρὸς του. Ἐὰν ἡ κόνις μου ἡδύνατο νὰ ὁμιλήσῃ, μὲ ποίαν ζέσιν θὰ τὸν νυλόγει τότε!

Ἰπῆρχεν εἰδός τι παρηγορίας διὰ τὸν ἐρημίτην ἐν τῇ ιδέᾳ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἐπισκεπτομένου τὸν τάφον του· καὶ παρεδόθη εἰς τὰς γλυκειὰς ὄνειροπολήσεις τὰς ὁποίας ἐγέννη ἡ εἰκὼν τὴν ὁποίαν ἐπεκαλέσθη.

— Διὰ τὴν ἀνοικύψω εἰς τὰ θλιβερὰ προαισθήματα θανάτου βιαίου; ἀνεκράζε· τὸ αἷμά μου τρέχει ἀκόμη πλήρες ζωῆς εἰς τὰς φλέβας μου· αἱ διανοητικαὶ μου δυνάμεις, εἰ καὶ δαμασθεῖσαι ὑπὸ τῆς λύπης, δὲν ἐσβέσθησαν ἀκόμη. Δύναμαι νὰ ἴδω τὸν υἱόν μου ἐπιστρέφοντα, δύναμαι νὰ ἀκούσω ἐξερχόμενον ἐκ τοῦ στόματός του τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς!

Θορυβῶδες κτύπημα κεραυνοῦ διεβράβη ἐπὶ τοῦ φρουρίου τοῦ ὁποίου ἀφυπνίσθη ἡ σιωπηλὴ ἡχώ. Τὰ παχέα τεῖχη ἐσεισθήσαν. Μόλις δὲ ὀλίγον κατ' ὀλίγον οἱ κρότοι ἐκείνοι ἐξέπνευσαν μεμιγμένοι μὲ τὰς κραυγὰς τῶν αἰγυλιῶν τῶν ἱπταμένων ἀνωθεν τῶν κισσοστεφῶν ἀρχαίων πυργίσκων.

— Ματαίᾳ ἐλπίς! ἐψιθύρισεν ὁ βαρῶνος· δὲν δύναμαι νὰ ἀποφύγω τὸ πεπερωμένον· σιδηρὰ χεῖρ τὸ ἔγραψε κευτηριὰ-

ζουσα τὴν καρδίαν καὶ τὸν ἐγκέφαλόν μου. Τί ἐγέναν τὰ σχέδια καὶ τὰ αἰσθηματά τῆς νεότητός μου; Τότε σχεδὸν δὲν ἐσκεπτόμην ὅτι, πολὺ πρὸ τοῦ φθινοπώρου τῶν ἡμερῶν μου, ὁ θάνατος ἤθελεν ἀπολέσει δι' ἐμὲ ὅλην τὴν τρομερότητα του καὶ ἡ ζωὴ ὅλα τὰ θέλγητρά της!

Ἡ θύρα ἐκρούσθη ἐλαφρῶς.

— Εἰσέλθετε, Πίστις ἀρχαία! εἶπεν ὁ σὺρ Οὐίλλιαμ· εἶμαι ἕτοιμος διὰ τὸ ἔργον μου.

Ὁ Μαρτίνος ἐφάνη, καθὼς συνεφώνησε μετὰ τοῦ κυρίου του. Ἡ ἔκφρασις τῆς φυσιογνωμίας του ἦτο ἐκτάκτως σπουδαία, καὶ εἶχε τὸ μέτωπον νυλακωμένον ἀπὸ ρυτίδας. Ἀπὸ πολλοῦ χρόνου ὁ γέρον ἱπποδαμαστὴς ἐνόμιζεν ἑαυτὸν προωρισμένον νὰ προσφέρῃ σπουδαίαν ἐκδούλευσιν εἰς τὴν γενεάν τῶν Μομβραῦ.

— Ἐκοιμήθησαν ὅλοι εἰς τὴν οἰκίαν; ἠρώτησεν ὁ βαρῶνος.

— Ὅλοι, σὺρ Οὐίλλιαμ. Ἡ ἰνδὴ ἀπὸσύρθη τελευταία.

Ὁ Μαρτίνος ἠπατάτο. Ἡ Ζάρα προσεποιήθη ὅτι ἀπὸσύρθη εἰς τὸ δωμάτιον τῆς νεαρᾶς κυρίας της. Λέξεις τινὲς ψιθυρισθεῖσαι ὑπὸ τοῦ γέροντος κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας εἶχον διεγείρει τὰς ὑπονοίας της· καὶ, καθ' ἣν στιγμήν ἔλεγεν ὁ Μαρτίνος εἰς τὸν βαρῶνον ὅτι ἡ Ζάρα κατεκλίθη, αὐτὴ ἴστατο συμμαζωμένη εἰς τὴν θύραν τῆς βιβλιοθήκης, τὸ οὗς ἔχουσα εἰς τὴν ὀπὴν τοῦ κλειθροῦ, καὶ προσπαθοῦσα νὰ ἀκούσῃ ὅλα τὰ λεγόμενα. Κατηράσθη δὲ πικρῶς τὸν γέροντα, ὅταν ἔστρεψε τὸ κλειδίον τὸ ὁποῖον ἀφῆκεν εἰς τὸ κλειθρον, τοῦθ' ὕπερ, καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι ἡδύνατο νὰ ἀκούσῃ, τὴν ἐμπόδιζεν ὁμως νὰ ἰδῇ τί συνέβαινε.

— Μαρτίνε, εἶπεν ὁ βαρῶνος, σὰς ἐξέλεξα, ὑμᾶς, τὸν ἀρχαιότατον θεράποντα τῆς οἰκογενείας μου, καὶ τὸν δόκτορα Ὄσμ, φίλον εἰλικρινῆ καὶ σεβαστὸν εἰς τὸν ὁποῖον σκοπεύω. νὰ ἐμπιστευθῶ τὸ μυστικὸν, διὰ τὴν νῆσθε οἱ δύο φύλακες τῆς διαθήκης μου, μὲ ἐντολήν νὰ μὴ τὴν γνωστοποιήσετε εἰμὴ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἔγκλημά τι ἢ ἄλλο συμβῆν ἐξαφανίσει τὴν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ συμβολαιογράφου μου εὕρισκομένην.

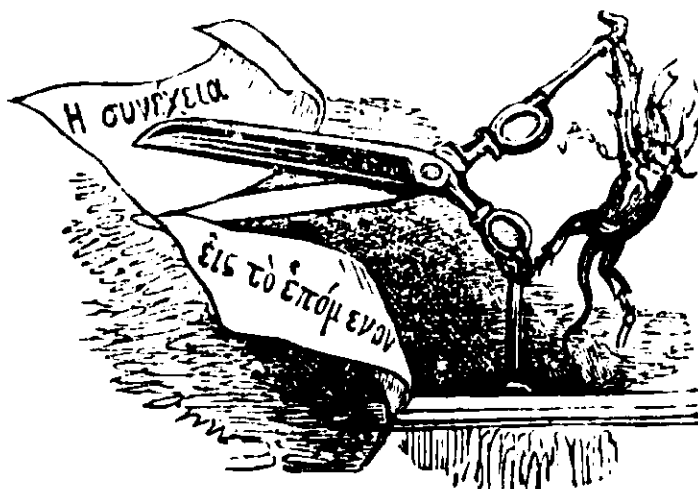
— Σὰς ἐννοῶ, σὺρ Οὐίλλιαμ.

— Οἱ τίτλοι οἱ ὁποῖοι ὑπάρχουσιν εἰς

τὸ κιβώτιον, καθὼς καὶ ἡ διαθήκη μου, νὰ μείνωσιν ἀνεύρετα εἰς πᾶσαν ἀναζήτησιν, ἐκτὸς ἐὰν ὁ Θεὸς ἐπινεύσῃ νὰ ἐπανεέλθῃ ὁ υἱός μου!

Εἰς τὰς λέξεις διαθήκη καὶ τίτλοι, ἡ τροφὸς ἐκόλλησε τὸ οὖς εἰς τὴν θύραν. Ἐὐτυχῶς ταύτας μόννας ἤκουσε.

— Καὶ ὁ Θεὸς θὰ τὸν ἐπαναφέρῃ, ἐντιμὲ κύριέ μου, εἶπεν ὁ γέρον ὑπὸ τῆς Τὸ εὐγενέστατον δένδρον τῆς οἰκογενείας Μομβραῦ δὲν θὰ πέσῃ χωρὶς νὰ ἀφήσῃ παραφυσία διὰ τὴν διαδεχθῆ! Τοῦτο ὑπῆρξεν ἐπὶ ὁλόκληρα ἔτη τὸ ἀντικείμενον τῶν σκέψεών μου εἰς τὸν σταῦλον· τὸ ὄνειροπόλου ἀκαταπύστως καὶ κηρύσσει ὑπὲρ αὐτοῦ. Εἶμαι γέρον, ἀλλὰ θὰ ζήσω ἀρκετὰ διὰ τὸν ἴδω καὶ ἴσως διὰ τὸν βοηθήσω! Δὲν βλέπω ποῖον ἄλλον λόγον εἶχεν ὁ Θεὸς ἀφήσας νὰ ζήσω τοσοῦτον χρόνον καὶ νὰ τρώγω τὸν ἄρτον σας. Θὰ εἶμαι προωρισμένος νὰ πράξω ὠφέλιμόν τι, νὰ προσφέρω ὑπηρεσίαν εἰς τὴν οἰκογένειαν ἐντὸς τῆς ὁποίας εὔρον τοσοῦτον γενναιοδωρὸς κυρίου!

ΑΝΕΚΔΟΤΑ.

Δόκτωρ, τί ἐστὶ ἔρως; — Πάθος τῆς καρδίας αἰφνιδίως ἢ βραδέως παραχόμενον ὑπὸ κλίσεως τὴν ὁποίαν αἰσθάνεται τις πρὸς ἄλλην καρδίαν. Τὸ πάθος τοῦτο προσβάλλει ἐν γένει πᾶν ἄτομον ἑκατέρου τῶν φύλων μετὰ 14 καὶ 35 ἐτῶν ὑπάρχουσι δὲ παραδείγματα ὅτι προσεβλήθησαν ὑπὸ τούτου καὶ ἐξηκονταετείς.

ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ. — Ἀπορρόφισις τῆς σκέψεως πρὸς ἓν καὶ μόνον ἀντικείμενον· θλίψις τῆς ψυχῆς· δάκρυα καλούμενα σταγόνες οὐράναι, γλυκὴ νύκτα· στεναγμοὶ ὀνομαζόμενοι πνοαὶ ζεφύριοι· θεωρία τῆς σελήνης καὶ τῶν ἄστων· ἐλάττωσις τῆς ὀρέξεως· ἀποστρόφῃ πρὸς πᾶν ὅ,τι δὲν

ἀφορᾷ τὸ ἀντικείμενον τῶν παραφύρων ἐπιθυμιῶν τῶν ταραπτοσῶν τὴν καρδίαν.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ. — Πονόδοντος· πυρετῶδεις παλμοὶ· βλέμματα πεπληνημένα καὶ κλίθια· ἀϋπνία, ταρραχία, βάσανοι τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος· ἐνίοτε ὄνειροι παριστώντες τὸν οὐρανὸν μεθ' ὅλων τῶν ἡδονῶν αὐτοῦ· ἔπειτα τρομερὰ ὑποψία, φρικῶδεις ἀπελπισαὶ καταξερρίζουσαι καὶ βασανίζουσαι πᾶν ὅτι εὐκίσθητον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.

ΦΑΡΜΑΚΟΝ. — Ὁ γάμος.

Τὰ πλείετα γεωγραφικὰ καὶ ἱστορικὰ βιβλία ἐν χρήσει εἰς τὰ δημόσια σχολεῖα τῶν Ἰνωμένων Πολιτειῶν, λέγουσι μετροπρόρως ὅτι ὁ ἀμερικανικὸς λαὸς εἶναι τὸ μέγιστον ἔθνος τοῦ κόσμου καὶ ὅτι τὸ ἔδαφος αὐτῆς ἀπαρτίζεται ἀπὸ τὸ ἔδαφος ὅλης τῆς χερσονήσου. Μαθητὴς τις πρώιμος σατυρικὸς ἐρωτηθεὶς ἀπὸ τὸν διδάσκαλόν του ποῖα ἦσαν τὰ ὅρια τῶν Ἰνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, ἀπεκρίθη· Πρὸς ἄρκτον ὁ πόλος τοῦ ἀπείρου· πρὸς μεσημβρίαν ἡ αἰωνιότης· πρὸς ἀνατολὰς ὁ ἀνατέλλων ἥλιος καὶ πρὸς δυσμὰς ἡ τελευταία κρίσις!

Τοκιστὴς τις ἐβάδιζεν ἡμέραν τινὰ συνοδούμενος ἀπὸ τὸν διάβολον. Ὁ μὲν ἐζήτηε νὰ ἀρπάσῃ ἀνθρώπους, ὁ δὲ εἶχε νὰ συνάξῃ τόκους καὶ ὀφειλόμενα. Ἐτυχε δὲ νὰ διέλθωσι πρὸ τινος οἰκίας ὅπου μήτηρ ὠργισμένη ἔλεγεν εἰς τὸ ἀτακτῆσαν τέκνον της· «Ὁ διάβολος νὰ σὲ πάρῃ!» — Δὲν ἀκούεις ὅτι σὲ φωνάζουν; εἶπεν ὁ τοκιστὴς εἰς τὸν διάβολον· ἴδου παιδίον τὸ ὁποῖον σοῦ παραδίδουν, λάβε το. Ὁ Σατανᾶς τῷ ἀπεκρίθη· «Ἡ προσκαλοῦσα εἶναι μήτηρ καὶ ἡ πρόσκλησις δὲν εἶναι σπουδαία, ἀλλὰ λέγουν τὰ χεῖλη καὶ ἄλλα σκέπτεται ἡ καρδία.» Οἱ ὁδοιπόροι ἐξηκολούθησαν τὴν πορείαν των. Ἀποῦ δὲ ἔφθασαν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ὀφειλέτου, ὁ τοκιστὴς ζητεῖ τὰ χρήματά του, ἐκεῖνος δὲ μανιώδης ἀνακράζει· «Ὁ διάβολος νὰ πάρῃ καὶ σὲ καὶ τὰ χρήματά σου!» Ἄπο δὲ ὁ διάβολος εἶπεν εἰς τὸν συνοδοιπρόν του· «Ὡ! αὐτὸς ὠμίλησεν εἰλικρινῶς· μοῦ ἀνήκει!» Καὶ ἀρπάσας αὐτὸν τὸν ἔφερεν εἰς τὴν κόλασιν.

Κάπηλος χωρίου τινός ἠγόρασε μεγαλοπρεπῆ γάλλον καὶ συνέλαβε τὴν ιδέα νὰ τὸν περιφέρῃ εἰς τὴν πόλιν· ἵνα ἐλκύσῃ δὲ τοὺς μουστερίδες, ἔγραψεν ἐπὶ μεγάλου φύλλου χάρτου τὴν ἀκόλουθον εἰδοποίησιν, τὴν ὁποίαν ἠθέλησε νὰ κολλήσῃ εἰς τὴν ράχιν τοῦ ζώου.

« Αὐτὸς ὁ γάλλος θὰ περιφερθῆ εἰς τὸ χωρίον, διὰ νὰ εἰμπορέσῃ ὁ πᾶς ἕνας νὰ ἰδῆ τὰ πόδιά του, τὴν ὑψηλότη του, τὸ χόνδρος του καὶ τὸ λειρί του. Θὰ ψηθῆ αὔριον. Θὰ φαγωθῆ εἰς τὴν μίαν ὥραν. Ἡ τιμὴ τοῦ γεύματος εἶναι μία δραχμὴ χωρὶς κρασί. — Ἀπαγορεύεται νὰ ἐγγίσουν τὸ ζῶον. »

Ὁ κάπηλος κατεγίνετο νὰ κολλήσῃ τὸ ἀντίθετον μέρος τῆς εἰδοποιήσεώς του, ὅταν βλέπῃ εἰσερχόμενον τὸν κύριον δήμαρχον· καταθέτει ἀμέσως τὸν χάρτην ἐπὶ скаμνίου καὶ ὑποδέχεται τὸν ἐπισκέπτην. Συνομιλοῦσι, κενώνουσι φιάλην οἴνου, καὶ ὁ κύριος δήμαρχος ἀναχωρεῖ.

Ἐνῶ ὁ κάπηλος ἐπιγαινοῦρχετο μὴ δυνάμενος νὰ εὔρῃ τὴν εἰδοποίησίν του, θόρυβος ἀσυνήθης ἠκούετο εἰς τὸ χωρίον. Ἐνόσω ὁ κύριος δήμαρχος ἵστατο κατὰ μέτωπον τῶν μετ' αὐτοῦ συνομιλούντων, τὰ πάντα εἶχον καλῶς· ἀλλὰ μόλις ἔστρεψε τὴν ράχιν, γέλωσ ἀσβεστος κατελάμβανε τοὺς χωρικούς.

Δυσαρεστηθεὶς, διευθύνεται πρὸς τὸν διδάσκαλον τοῦ χωρίου. Οὗτος δὲ τὸν ὑποδέχεται μεθ' ὅλου τοῦ εἰς τὸν βαθμόν του ὀφειλομένου σεβασμοῦ, ἀλλ' ὅταν ἐστράφη διὰ νὰ κλείσῃ τὴν θύραν, ὁ αὐθάδης γέλωσ ἀντήχησε καὶ πάλιν.

Τὰ πάντα ἐξηγήθησαν τότε· ὁ κύριος δήμαρχος εἶχε καθίσει ἐπὶ τοῦ φύλλου τοῦ χάρτου βεβρεγμένου διὰ κόλλας καὶ ἡ εἰδοποίησις εἶχε μείνει προσηλωμένη εἰς τὸ κατώτερον μέρος τοῦ ἐνδύματός του.

— Πῶς! ἀνέκραξε, καὶ δὲν με τὸ ἀπέσπασε κανεὶς!

— Ὄχι, βεβαίως, ἀπεκρίθη ὁ διδάσκαλος, διότι ἡ εἰδοποίησις ἀπαγορεύει νὰ ἐγγίσωσι τὸ ζῶον!..

Ἡ μοναξία εἶναι κακὸς σύμβουλος πρὸς τοὺς ἀνακυκῶντας ἐγκληματικὰς σκέψεις.

Ποισὼν δὲ Τερράλ

*

Κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας ἡ ιδέα τοῦ ἐγκλήματος βλαστάνει λίαν εὐκόλως ἐν τῇ πεπορώμενῃ καρδίᾳ.

Ποισὼν δὲ Τερράλ.

*

Καθὼς τὸ στίλβον κάτοπτρον θολώνει πνοὴ μίᾳ οὔτῳ τῆς κόρης τὴν τιμὴν θολώνει δυσφημία.

N. Ματαράγκας.

*

Ἡ εὐλάβεια εἶναι ὁ τελευταῖος ἔρωσ.

Σαίρτ-Ἐβρεμών.

*

Ὁ ἔρωσ ἠθέλε κάμει νὰ λατρεύσῃ τὸν Θεὸν ἐν χώρα ἀθέων.

Ῥοχέστερ

*

Λουκιανὸς τὰδ' ἔγραψα, παλαιάτε μωράτε εἰδώς, μωρὰ γὰρ ἀνθρώποις καὶ τὰ δοκοῦντα σοφά. Οὐδὲν ἐν ἀνθρώποις διακριδὸν ἐστὶ νήμα· ἄλλ' ὁ σὺ θαυμάζεις, τοῦθ' ἑτέροισι γέλωσ.

Λουκιανός.

*

Εὐδαιμων, πρῶτον μὲν ὁ μηδανὶ μηδὲν ὀφείλων· εἶτα δ' ὁ μὴ γήμασ· τὸ τρίτον, ὅστις ἀπαισ. Ἦν δὲ μανεὶς γήμη τις, ἔχει χάριν, ἣν κατορῶσῃ εὐθὺς τὴν γαμετήν, προῖκα λαβὼν μεγάλην.

Αὐτομέδων.

*

Πῖνε καὶ εὐφραίνου· τί γὰρ αὔριον, ἢ τί τὸ μέλλον; οὐδεὶς γινώσκει· μὴ τρέξῃ, μὴ κοπία.

Ὡς δύνασαι, χάρισαι, μετάδος, φάγε, θνητὰ λογιζου τὸ ζῆν τοῦ μὴ ζῆν οὐδὲν ὄλως ἀπέχει.

Πᾶς ὁ βίος τοιοῦδε, ῥοπή μόνον· ἂν προλάβῃς, σοῦ· ἂν δὲ θάνῃς, ἑτέρου πάντα, σὺ δ' οὐδὲν ἔχεις.

Ἄδηλον.

*

Ἡ ἐπὶ σκοπῶ ἀφέλεια εἶναι ὁ ἀνώτερος βαθμὸς τῆς φιλαρεσκείας.

N. Ματαράγκας.

*

Ἡ γυνὴ συνήθως σὲ ἀγαπᾷ διὰ νὰ σὲ νυμφευθῆ καὶ σπανίως σὲ νυμφεύεται διότι σὲ ἀγαπᾷ.

Ὁ αὐτός.